

2017

MEMORIA DE GESTIÓ - PARC NATURAL DE L'ALBUFERA -

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

parc natural
de l'albufera

INDEX	Pàg.
1. INTRODUCCIÓ	3
1.1 EL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA	3
1.2 ORGANISMES COMPETENTS EN LA GESTIÓ DEL PARC	4
1.3 MARC LEGISLATIU DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA	5
1.4. PERSONAL I ORGANIGRAMA DEL PARC NATURAL	6
2. AVALUACIÓ DE LA SITUACIÓ DEL PARC NATURAL EN 2017	8
2.1. ESTAT DE CONSERVACIÓ DEL PARC NATURAL 2017	8
2.2. ACTUACIONS DE SEGUIMENT DEL MEDI AQUÀTIC	23
EUTROFITZACIÓ	
PLAGUICIDES	
SALINITZACIÓ	
3. PROGRAMA DE PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ DE LA FLORA, LA FAUNA I ELS HABITATS	36
3.1. SEGUIMENT DE L'AVIFAUNA NIDIFICANT L'ANY 2017	36
3.2. SEGUIMENT DE L'AVIFAUNA EN PERÍODE HIVERNAL EN 2017	39
3.3 ACTUACIONS DE GESTIÓ, CONSERVACIÓ I RECUPERACIÓ D'HABITATS	43
3.4 ACTUACIONS DE GESTIÓ, CONSERVACIÓ I RECUPERACIÓ D'HABITATS AQUÀTICS	50
3.5 ACTUACIONS DE DIFUSIÓ I DE FOMENT DE L'ÚS PÚBLIC DEL PARC	54
4. ALTRES ACTUACIONS DE GESTIÓ, ORGANITZACIÓ I PARTICIPACIÓ D'ÀMBIT TÈCNIC	56
4.1 NOVETATS DE GESTIÓ	56
4.2 REUNIONS I PARTICIPACIÓ EN REUNIONS I ESDEVENIMENTS D'ÀMBIT TÈCNIC	56

4.3 JUNTA RECTORA	57
4.4. RECURSOS MATERIALS PER A LA GESTIÓ	58
4.5. ACTUACIONS D'INSPECCIÓ, VIGILÀNCIA, ELABORACIÓ D'ESTUDIS I INFORMES	59
4.6. RESOLUCIÓ D'EXPEDIENTS	61
5. PLANIFICACIÓ PER A LA INTEGRACIÓ DE L'ENTORN SOCIAL DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA	64
5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ	64
5.2. PROGRAMA D'ATENCIÓ AL VISITANT	81
5.3 PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI	82
5.4 MARCA PARCS NATURALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA	83

1. INTRODUCCIÓ

La present memòria de gestió del Parc Natural de l'Albufera resumeix les actuacions i resultats de la gestió durant l'any 2017.

A efecte de comunicar als membres de la Junta Rectora i a la societat en general, el present document inclou les principals dades i aspectes de les activitats i actuacions realitzades, les inversions dutes a terme, així com un diagnòstic del treball constant i de la realitat diària en el Parc Natural de l'Albufera.

1.1 EL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA

En l'actualitat, l'Albufera de València, constitueix una de les principals zones humides de la península Ibèrica i una de les de major importància del Mediterrani occidental. Pel seu elevat valor ambiental, paisatgístic i cultural, l'Albufera va ser declarada Parc Natural en 1986, amb el propòsit de detenir el procés de degradació patit per aquest espai en la dècada dels 70 del segle XX i recuperar els seus valors originals. Després d'aquesta declaració, que va suposar la protecció de 21.120 hectàrees de superfície, l'Albufera va ser inclosa en 1989 en llista de zones humides internacionals, atenent als criteris de la Convenció Ramsar i en la Xarxa Natura 2000, atenent les Directives europees (Directiva Hàbitats i Aus). Amb tot això, aquest espai compta amb els màxims nivells de protecció que garantixen, en certa manera, la seua conservació i supervivència.

Aquest espai natural protegit engloba part dels municipis de València, Sedaví, Alfafar, Massanassa, Catarroja, Albal, Beniparrell, Silla, Sollana, Algemesí, Albalat de la Ribera, Sueca i Cullera.

1.2 ORGANISMES COMPETENTS EN LA GESTIÓ DEL PARC

La Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental té la competència, entre d'altres, de la gestió d'espais naturals protegits a la Comunitat Valenciana, el que inclou l'autorització de certes activitats, obres i actuacions al Parc Natural de l'Albufera, dirigir els grups de treball que es formen per tal de resoldre els principals problemes del parc i gestionar els aspectes de major influència en la qualitat dels seus ecosistemes. Té la seua seu a la Ciutat administrativa 9 d'Octubre, de la ciutat de València.

L'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera constitueix una unitat tècnica adscrita orgànicament a la Direcció General de Medi Natural de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, i que desenvolupa el seu programa de gestió en aquest espai natural protegit. Té la seua seu a les proximitats de la població de El Palmar, en la zona central del parc.

El personal adscrit a la mateixa, a més del Director-Conservador, queda conformat per un tècnic d'espais naturals, una brigada de manteniment, la guarderia d'espais naturals adscrita al Parc Natural de l'Albufera, l'equip d'Educació Ambiental, i un administratiu.

El Director-Conservador té les seues funcions establides en virtut de la normativa vigent d'aplicació als espais naturals protegits, entre la qual es troba el decret 71/1993, de 31 de maig, del Govern Valencià, de règim jurídic del Parc de l'Albufera, i el decret 259/2004, de 19 de novembre, del Consell de la Generalitat, pel qual s'aprova el Pla Rector d'Ús i Gestió del Parc Natural de l'Albufera.

El tècnic d'espais naturals coordina projectes d'actuació en diversos ambients i recolza el treball desenvolupat per la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, i per la direcció del parc, en diferents matèries relacionades són l'espai natural protegit. D'altra banda, elabora documents i informes tècnics i autoritzacions del Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits i de la Direcció General de Medi Natural i d'Avaluació Ambiental, en aquells casos que la normativa ho requereix per a determinades actuacions i activitats, i supervisa totes les actuacions autoritzades en el seu àmbit territorial, a més de les que du a terme la mateixa Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera.

La brigada de manteniment realitza labors de conservació i manteniment del medi natural, a més de les actuacions necessàries en les diverses instal·lacions i equipaments que depenen de l'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera.

La guarderia del parc du a terme un intens programa de vigilància mediambiental, que contempla la caça i pesca, seguiment d'avifauna i de qualitat de les aigües, així com en el seguiment de les actuacions sol·licitades i/o informades pel Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits i de la Direcció General de Medi Natural, a més de prestar suport a la direcció del parc, al tècnic i a la brigada de manteniment.

L'equip d'educació ambiental desenvolupa les seues activitats en el centre d'Interpretació *Racó de l'Olla*, on es centralitza tot el programa d'acollida i interpretació de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural. Les seues activitats són de tipus didàctic i divulgatiu, i inclouen visites guiades a la zona de reserva, sessions explicatives i elaboració de material divulgatiu, entre d'altres.

Aquest centre és propietat de l'Ajuntament de València, i es troba en la zona de reserva del Racó de l'Olla, on es reuneixen nombrosos exemplars d'espècies protegides, especialment durant la primavera i la tardor.

1.3 MARC LEGISLATIU DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA

- *Decret 71/ 1993, de 31 de maig, del Govern Valencià, de Règim Jurídic del Parc Natural de l'Albufera.*

Dit règim jurídic especial té com a finalitat atendre a la conservació dels ecosistemes naturals i els seus valors ecològics, estètics, educatius i científics, promoure l'ensenyança i el gaudi del parc quant al seu interès patrimonial i cultural, així com el manteniment de les activitats econòmiques tradicionals, compatibilitzant-les amb el grau de protecció arrellegat en aquest decret.

- *Decret 96/1995, de 16 de maig, del Govern Valencià, s'aprova el Pla d'Ordenació dels recursos Naturals de la conca hidrogràfica de l'Albufera. (PORN)*

Com estableix la Llei 42/2007, el PORN és un instrument específic per a la delimitació, tipificació, integració en xarxa i determinació de la seua relació amb la resta del territori, dels sistemes que integren patrimoni i els recursos naturals d'un determinat àmbit espacial, amb independència d'altres instruments que puga establir la legislació autonòmica.

- *Decret 258/ 2004, de 19 de novembre, del Consell de la Generalitat, pel qual es modifica el Decret 71/ 1993, de 31 de maig, del Consell de la Generalitat, de Règim Jurídic del Parc Natural de l'Albufera.*
- *Decret 259/2004, de 19 de novembre, del Consell de la Generalitat, s'aprova el Pla Rector d'Ús i gestió del Parc Natural de l'Albufera.*

Marc normatiu de gestió i cooperació que integra els esforços i les iniciatives públiques, privades i mixtes. Tot això amb el suport tècnic, econòmic i administratiu de la Generalitat, d'acord amb les finalitats de foment previstes en l'article 22 de la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat Valenciana, d'espais naturals protegits.

1.4. PERSONAL I ORGANIGRAMA DEL PARC NATURAL

En 2017 el personal adscrit a l'Oficina de gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera va quedar configurat de la manera següent:

LLOC DE TREBALL	NOMBRE DE PERSONES
Director-Conservador	1
Administració	1
Guarderia	3
Gestió Tècnica	1
Manteniment	4
Equip d'Educació Ambiental	4
Total	15

Oficina de gestió tècnica

Centre d'Interpretació Racó de l'Olla

2. AVALUACIÓ DE LA SITUACIÓ DEL PARC NATURAL EN 2017

2.1. ESTAT DE CONSERVACIÓ DEL PARC NATURAL EN 2017

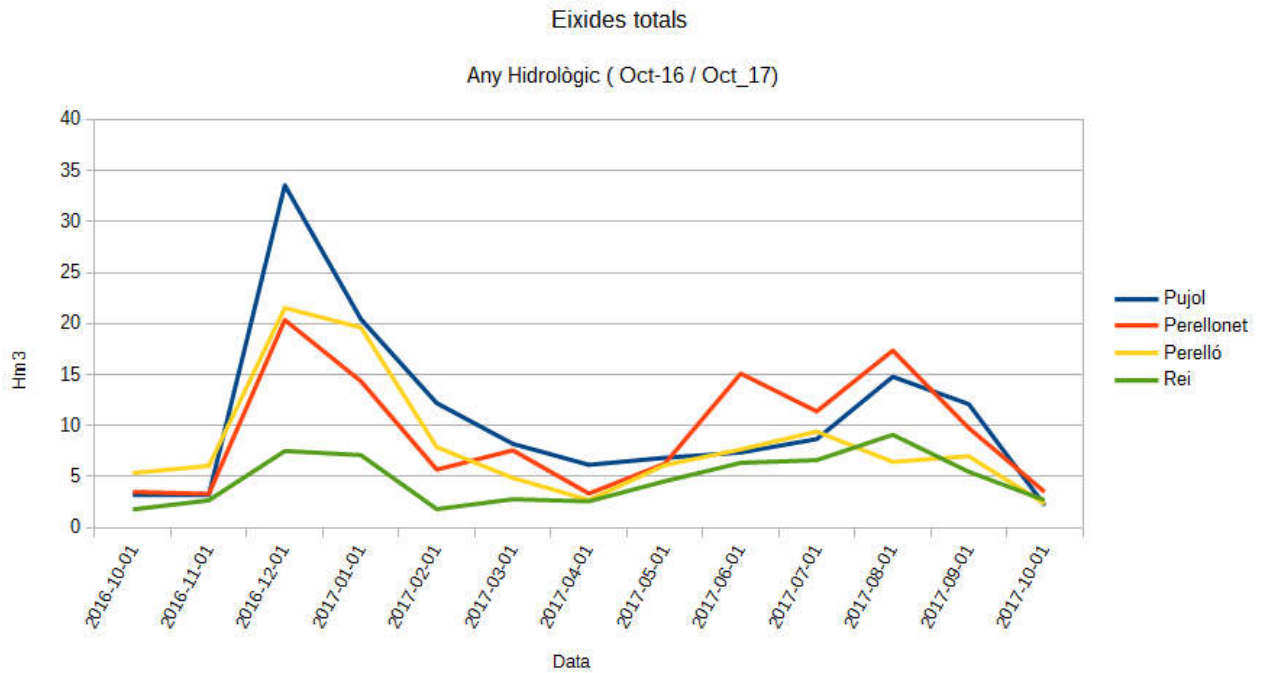
Una de les principals funcions del parc natural és el seguiment de l'estat del medi i dels hàbitats i ecosistemes del parc. A continuació, es presenta un informe resum de la qualitat ambiental del parc durant l'any 2017.

Aigua

El Parc Natural de l'Albufera és una zona humida d'importància internacional i LIC designat per l'existència d'hàbitats i espècies propis de zones humides. Per això, el primer paràmetre per a avaluar la seua qualitat durant 2017 ha de ser la quantitat i qualitat de les aportacions d'aigües rebudes en eixe període.

Convé indicar que 2017 ha sigut un any climàticament gens normal, ja que si jutgem pels 307 mm caiguts, seria un any normal pluviomètricament parlant però si tenim en compte que més de la tercera part d'aquests litres van caure al Gener, podem considerar que realment hem patit una forta sequera.

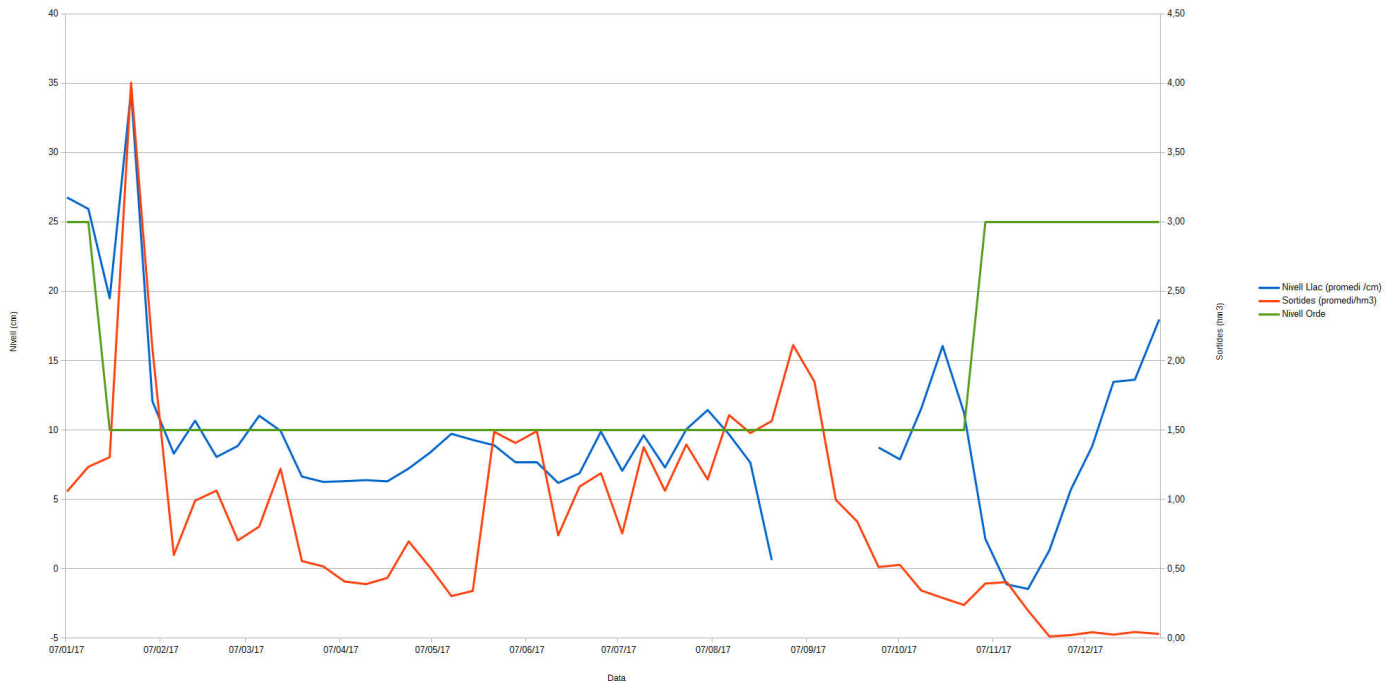
Durant l'any hidrològic 2016/2017 (octubre/octubre), el llac va rebre 255 hm³ si comptem l'aigua eixida per les goles de Pujol i Perellonet. Si tenim en compte que probablement només 1/3 de l'eixida del Perellonet passa pel llac, ens trobaríem amb una dada de 174 hm³. Això, en un any plujós, ja que 53 hm³ dels anteriors provenen de pluja directe o escolament de la conca. Es posa de rellevància la gran reducció de les aportacions al llac que hui dia podem xifrar en 120 hm³ en anys secs i en 170 en anys plujosos. Aquestes dades s'acosten als estimats per la Conselleria en els seus mesuraments.

No obstant això, les aportacions d'aigua durant la temporada de cultiu no van patir cap minva i ha sigut a partir de l'estiu quan la situació s'ha materialitzat en un baix nivell del llac i en el necessari manteniment de comportes tancades a partir de novembre.

Nivell i sortides Llac Albufera

Promedís Setmanals
 Les dades de nivell de l'Orde són vàlides des del 1 de març

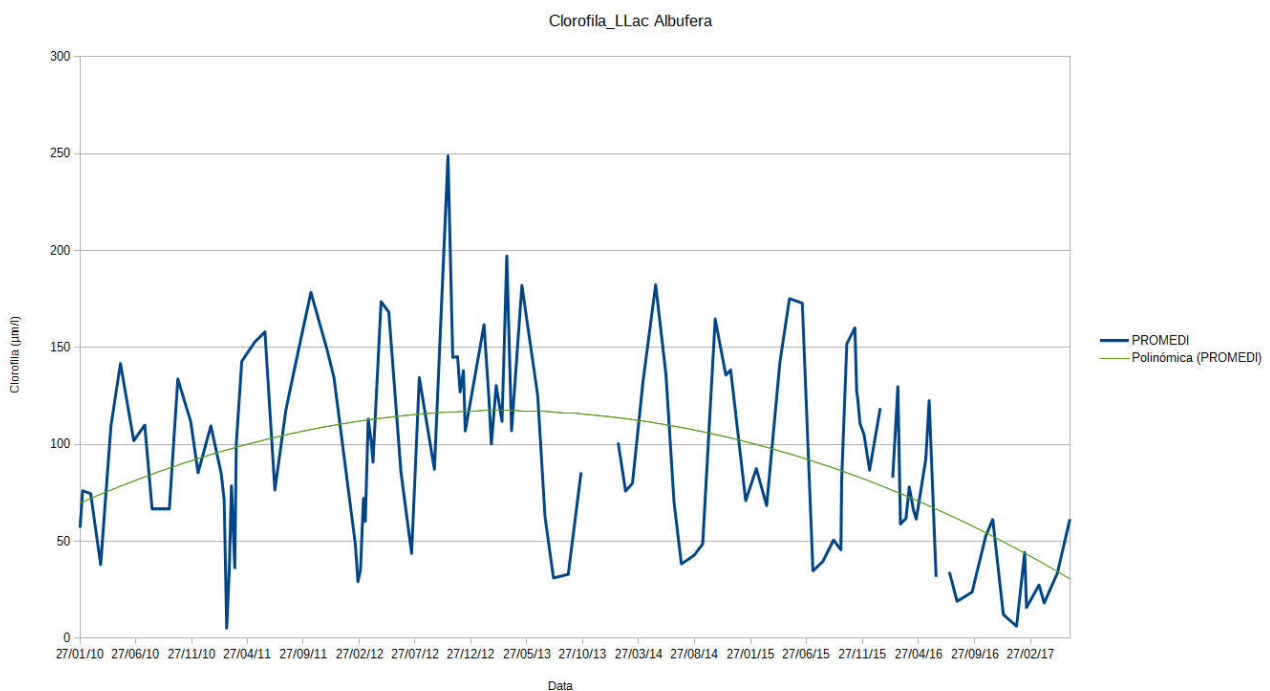
Aquesta gràfica reflecteix la situació del nivell del llac durant tot l'any, en la qual pot observar-se que no s'aconsegueix el nivell de perellonada en tota la temporada.

Aquesta situació, com és sabut, es deu a l'absència d'aportacions durant el mes d'octubre i la seua escassetat en els de novembre i desembre. De fet, la Confederació va enviar 1 hm³ extraordinari via Séquia Real del Xúquer per a pal·liar aquest dèficit. A partir de l'ompliment dels vedats de Sueca, també part dels excedents d'aquesta Comunitat de Regants de Sueca van ser aportats al llac.

Una vegada més, cal destacar la gran reducció d'aportacions sobrants del regadiu de la Séquia Real que ha patit el parc i d'una altra, la inadequació dels requeriments hídrics establert per al llac en el Pla hidrològic del Xúquer a les necessitats reals del P.N.

La conseqüència directa d'aquesta situació és la falta de circulació d'aigua pels canals i séquies del parc almenys durant quasi la meitat de l'any i l'absència de flux pel llac durant llargs períodes.

Respecte a la qualitat de l'aigua, en canvi, tenim bones notícies: la transparència mitjana del llac no ha deixat d'augmentar i la clorofil·la de baixar; tenim uns 40 cm de mitja de transparència i una mitja de clorofil·la de 60µg/l, és a dir una baixada substancial que suposa superar els objectius establits en el pla hidrològic del Xúquer per a l'any 2021. (90µg/l).

Com pot observar-se en el gràfic, la concentració de clorofil·la va tindre una tendència ascendent entre 2010 i 2014, possiblement relacionada amb els grans aportacions de la depuradora de Pinedo i la deshabilitació del terciari durant una temporada. Recentment s'ha invertit esta tendència possiblement accentuada per la reducció d'aportacions de P. Es calcula que s'ha produït una reducció del 80% d'estes aportacions -especialment en la zona nord del llac, la més contaminada, gràcies a la millora dels sistemes de depuració i a la vigilància realitzada per a evitar abocaments.

No obstant això, també és destacable la gran quantitat de fitosanitaris que es detecten en les diferents séquies del llac, alguns d'ells, com el tebuconazol en molt altes concentracions.

Per fi cal destacar la problemàtica de salinització que cada vegada es posa en major rellevància en l'àmbit del parc; si bé l'aigua del llac continua sent dolça, amb menys de 2000 µs/cm, la capa subsuperficial (2ms davall la superfície) mostra una salinitat major de 5000 µs/cm. És important controlar esta salinitat que en les zones d'arrossar més deprimides topogràficament està provocant baixes en la producció d'arròs.

Flora aquàtica

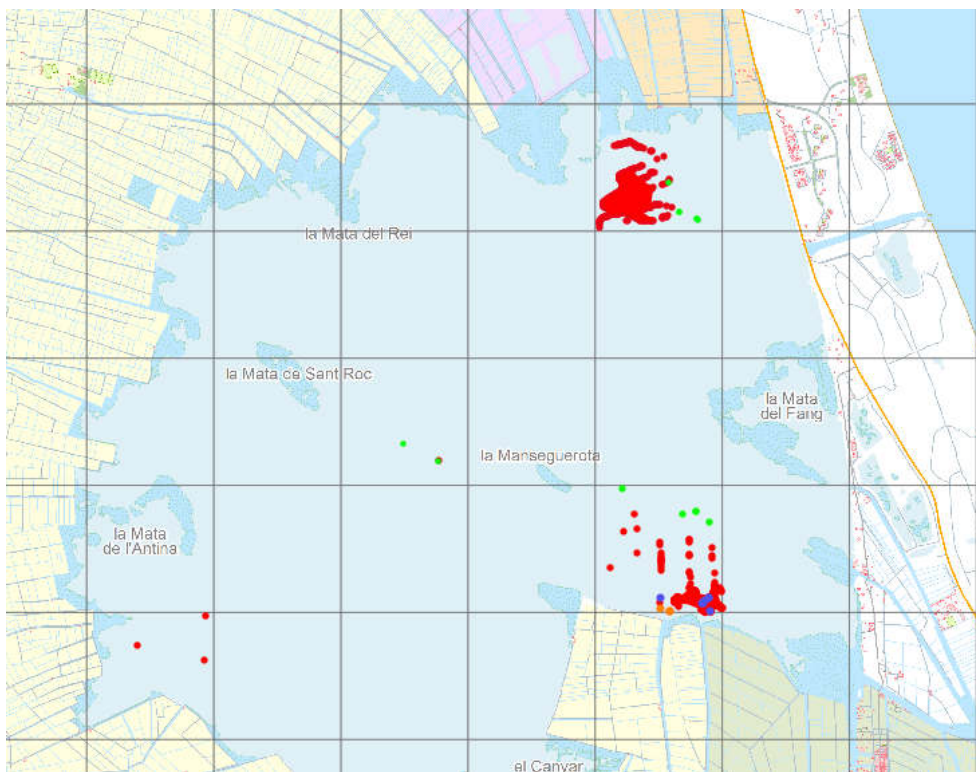
Des de 2016 s'ha produït una millora en la recuperació dels macròfits aquàtics.

Així ho constata el seguiment realitzat pel Centre de Conservació d'Espècies Dulciaquícules de la Comunitat Valenciana (CCEDCV), del Servei de Vida Silvestre.

Si la vegetació continua el seu normal desenvolupament, per a la qual cosa es requeriria que el llac disposara d'un flux continu d'aigua, en suficient quantitat i qualitat, es podrien resoldre els problemes d'erosió regular que pateixen algunes de les vores del mateix llac. La contaminació de l'aigua i el pas d'embarcacions són les principals amenaces d'aquestes espècies.

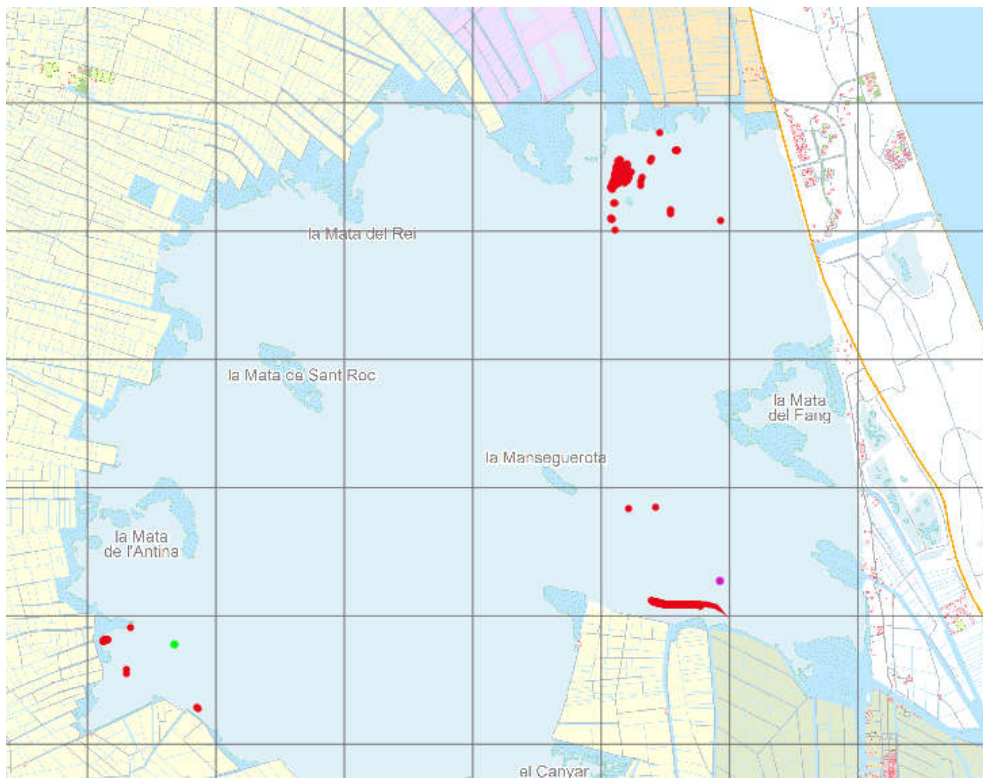
La vegetació aquàtica autòctona més comuna al llac de l'Albufera és *Myriophyllum spicatum*, *Najas marina*, *Ceratophyllum demersum*, *Potamogeton pectinatus* (espiga d'aigua) i *Potamogeton nodosus*.

Als següents plànols s'indica la localització d'aquesta vegetació.

Macròfits del llac a la primavera de 2017

<u>Llegenda</u>	Myriophyllum spicatum	Roig
	Najas marina	Morat
	Ceratophyllum demersum	Blau
	Potamogeton pectinatus	Verd
	Potamogeton nodosus	Taronja

Macròfits del llac a la tardor de 2017

Llegenda

Myriophyllum spicatum	Roig
Najas marina	Morat
Ceratophyllum demersum	Blau
Potamogeton pectinatus	Verd
Potamogeton nodosus	Taronja

És necessari, no obstant això, posar de rellevància que la proliferació de macròfits també va lligada a una forta acumulació de sediments en algunes zones del llac, la qual cosa reduïx la profunditat del mateix i permet que la zona fòtica s'incremente.

Ictiofauna

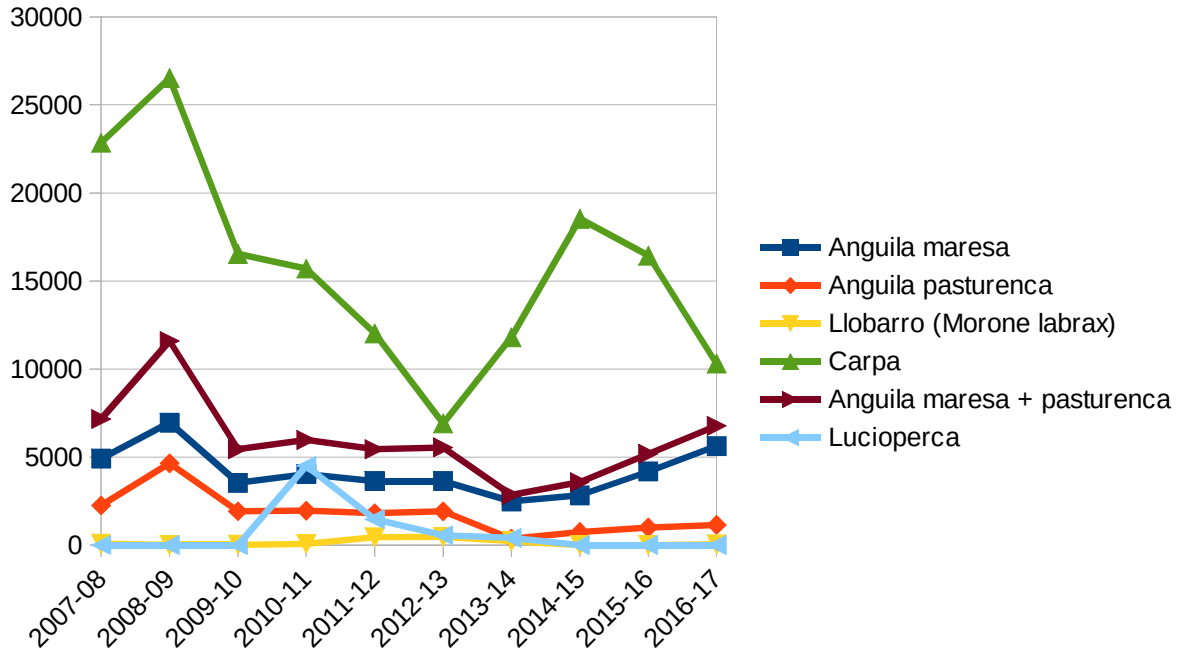
Igualment, les poblacions piscícoles existents reflecteixen la qualitat del medi del llac i de la seua comunicació amb el mar. El seguiment de la pesca tradicional proporciona dades molt valuoses a aquests efectes.

Les dades de captura de la Confraria de Pescadors de El Palmar de 2017 indiquen que hi ha hagut un increment generalitzat de les captures en la majoria de les espècies pescables més comunes del llac, respecte a 2016.

D'aquesta manera, s'han capturat 14.000 exemplars més de llisa, uns 1500 exemplars més d'anguila manresa, i 146 exemplars més d'anguila parturenca, 35 llobarros (que no es pescaven des de 2014).

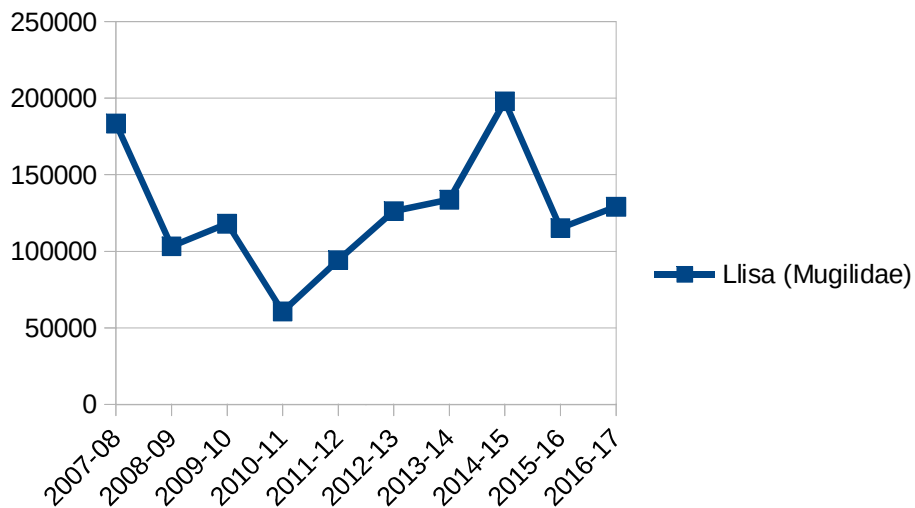
Es pot afirmar que aquest augment té relació amb l'aportació extraordinària d'aigües pluvials que va produir en desembre de 2016 i gener de 2017, i al nou règim d'ús de les comportes de les goles, condicionat per les mesures cautelars imposades en tramitar l'Ordre de la Conselleria de Medi Ambient, de regulació dels nivells del llac de l'Albufera.

També s'han capturat exemplars de carpa, que encara que no es poden comercialitzar, motiu pel qual les seues captures s'estan reduint, tampoc no es poden retornar al medi natural si per causalitat s'extrauen del llac.

Nombre de captures durant el període 2007-2017

Respecte a la llisa, continua com a l'espècie pescable més abundant, que han experimentat un lleuger augment en les seues captures, també relacionada amb els motius explicats a l'apartat anterior.

Nombre de captures de llisa durant el període 2007-2017

Quant a espècies amenaçades, en la següent taula queden reflectits les dades de les prospeccions dutes a terme en l'àmbit del P.N. De l'Albufera.

Resultats de censos d'espècies aquàtiques durant la campanya de prospeccions de 2017

Espai XN 2000	Espècie	Esforç (núm. nanses x núm. prospeccions)	Resultats (Ex. capturats)	Estat població ¹ 2017
P.N.l'Albufera (Surgències)	Samaruc (<i>V. hispanica</i>)	50	311	6,2 Bo (> 5)
P.N. l'Albufera (Tancat Mília)	Samaruc (<i>V. hispanica</i>)	16	68	4,25 Moderadament bo (1-5)
P.N. l'Albufera (Mallades)	Samaruc (<i>V. hispanica</i>)	32	683	21,3 Bo (> 5)

¹ Conservació de samaruc, fartet i espinós a la Comunitat Valenciana. Balanç de 25 anys de treball. Informe tècnic Servei de Vida Silvestre 06/2015.

D'altra banda, durant 2017 s'han dut a terme prospeccions en el llac de l'Albufera per a determinar l'evolució de les poblacions de bavosa de riu (*Salara fluviatilis*)², constatant-se el bon estat de conservació de les mateixes, així com l'àmplia distribució de l'espècie dins del llac, ja que es troba colonitzant tots aquells ambients en què es donen unes condicions idònies de substrat, és a dir, fons de grava o amb esculleres. dels 17 punts prospectats està present en 16 (94%).

² Informe sobre l'estat de la població de la bavosa de riu (*Assalara flubiatilis*) en el llac de l'Albufera. Informe Servei de Vida Silvestre, març 2017.

1
2

Reintroduccions

Dins del programa de reintroduccions en el medi natural, durant 2017, s'han realitzat els següents alliberaments en el P.N. De l'Albufera:

Reintroduccions espècies aquàtiques durant 2017.

Espai	Espècie	NÚM. exemplars
Séquia Senillera a	Colmilleja (<i>C. paludica</i>)	120
Ullal Font de Forner	Colmilleja (<i>C. paludica</i>)	120
Tancat de Mília	Bavosa de riu (<i>S. fluviatilis</i>)	60
Séquia Senillera A	Samaruc (<i>V. hispanica</i>)	350
Séquia Mallorquí	Samaruc (<i>V. hispanica</i>)	350
Reserva d'Algemesí	Fartet (<i>A. iberus</i>)	2.800

Misgurn (*Misgurnus anguillicaudatus*)

Encara que aquesta espècie exòtica invasora està àmpliament distribuïda pel llac i la xarxa de séquies del P.N. De l'Albufera, durant les prospeccions realitzades en 2017 per a determinar l'estat de conservació de les poblacions de bavosa de riu, no es va capturar cap exemplar de misgurn en les zones prospectades en el Llac.

No és pot concloure que no existisca competència entre ambdós espècies, però fins a la data no s'ha observat una ocupació de l'hàbitat de la bavosa de riu en el Llac de l'Albufera per part del misgurn.

Unionids (Petxinots)

La població d'unionids ("petxinots") del P.N. De l'Albufera és una de les més importants de la Comunitat Valenciana, tant per la presència de les tres espècies representades en el nostre territori (dos d'elles incloses en el Catàleg Valencià d'Espècies de Fauna Amenaçades en la categoria de Vulnerable), com per l'extensió ocupada.

Des de l'any 2005 es realitzen mostrejos periòdics per a comprovar la seua evolució. En concret, durant 2017 s'ha realitzat un cens en 16 séquies del parc (veure taula i mapa).

Séquiaj mofrejades en 2017 en el P.N. De l'Albufera.
Densitats obtingudes per espècies.

Id	Paraje	Municipio	Abundancia (ind/m ²)		
			<i>U. mancus</i>	<i>P. littoralis</i>	<i>A. anatina</i>
1	Ac. Font del Mas	Silla	0,23	-	0,07
2	Ac. Calessero	Sollana	0,06	-	0,32
3	Ac. Rec del Desaigüe	Sollana	0,16	0,01	0,03
4	Ac. dels Campets	Sollana	0,02	-	-
5	Ac. Obera	Sollana	0,04	-	0,10
6	Ac. Cubella	Sollana	0,01	0,02	0,23
7	Ac. Pont Nou	Sollana	0,04	-	-
8	Ac. Dreta	Sollana	0,20	0,01	-
9	Ac. Rodena	Sueca	0,09	-	-
10	Escorredor de la Flota	Sueca	0,02	-	0,01
11	Ac. Socarrada	Sueca	0,11	-	-
12	Ac. dels Sants	Sueca	0,08	0,07	-
13	Ac. Moncofa	Albalat	-	0,12	-
14	Ac. Tancada	Albalat	-	0,21	-
15	Ac. Senillera	Albalat	-	0,47	-
16	Ac. Guardadany	Cullera	0,13	-	2,43

En la zona sud-

oest del parc, fora de l'àrea d'influència de l'arrossar, trobem unes quantes séquiaj de menor entitat, per les que discorre aigua de major qualitat degut a la presència d'un bon nombre d'ullals, *clarament* dominades per *P. littoralis*.

No obstant això, en l'entorn de l'arrossar, on les séquiaj adquirixen major calat i amplària, amb un llit conformat per sediments molt més fins, l'espècie dominant és *A. anyadeta*.

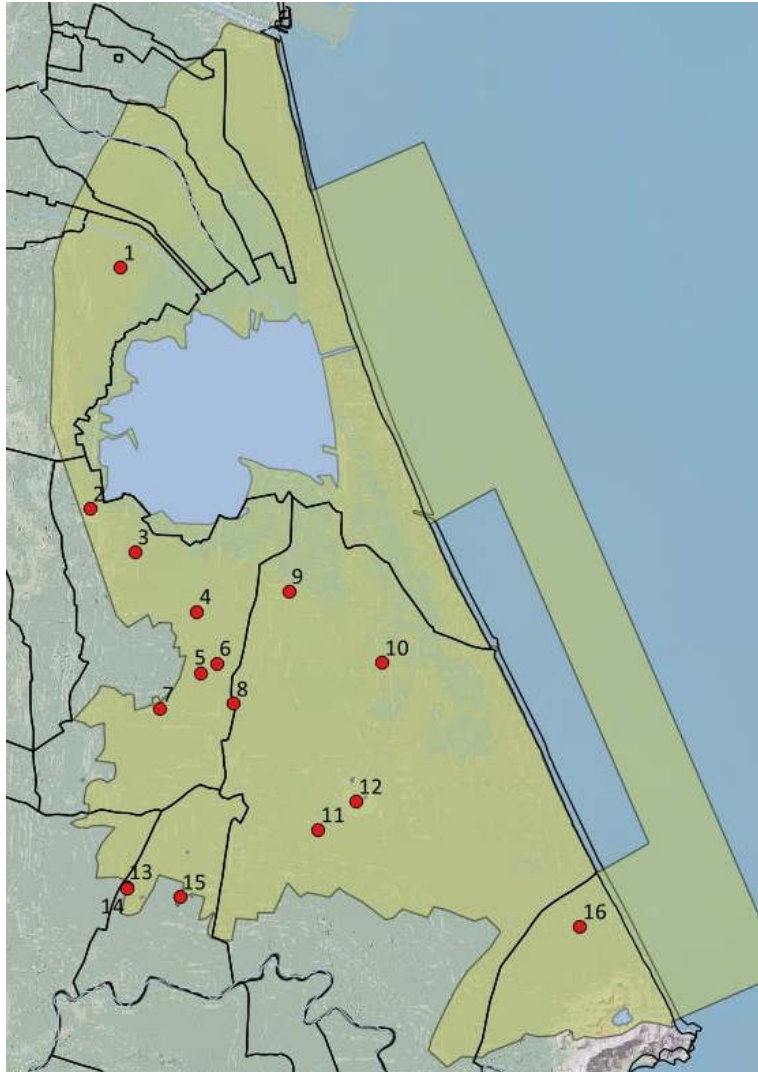
U. mancus és l'espècie més plàstica de les tres, de manera que pot trobar-se en una mateixa séquia compartint espai amb alguna de les dos anteriors. Només en algunes séquiaj és possible trobar les tres espècies.

Els valors d'abundància obtinguts a partir de les prospeccions realitzades enguany oscil·len lleugerament respecte als anys anteriors, sense arribar a denotar una tendència clara, inclús prenent com a referència un interval de diversos anys.

Respecte a les amenaces registrades, continuen apareixent individus morts com a resultat dels dragatges que habitualment es realitzen en nombroses séquiaj del parc, a pesar que les comunitats de regants són coneixedores de la seua obligació de revisar i tornar a l'aigua aquells exemplars que queden exposats sobre el material extret.

D'altra banda, és destacable la presència de bivalves invasors com la clòtxina zebra i la cloïssa asiàtica. Aquesta última està experimentant una ràpida expansió per totes les

séquia, arribant a aconseguir en alguns casos densitats considerables, a diferència de la clòtxina zebra, espècie que trobem molt poc estesa i en densitats pràcticament menyspreables. No obstant això, fins al moment no s'ha detectat cap afecció sobre les espècies autòctones.

Distribució de les séquies mostrejades en el P.N. L'albufera en 2017.
(numerades segons ID de la taula)

Les aus representen un dels principals valors del parc natural i un gran indicador de l'estat del mig. No obstant això, les diferents espècies poden ser indicadores de bon i mal estat de conservació.

Quant a la nidificació, és el període en què aquestes espècies són més sensibles a l'estat del medi

El cens de 2017, amb 10.452 parelles d'aus reproductores, ha suposat un xicotet repunt en el context de les últimes 7 temporades (excloent en tots ells la fotja comuna), amb un augment de prop de 2000 aus respecte a 2.016 i de mil sobre 2.015. No obstant això, la diferència és considerable respecte al cens de 2.012 (13.419 parelles) i 2.011 (17.141 parelles). Si prenem en consideració les dades a llarg termini, comprovem que s'ha experimentat un descens del 40% en els últims 7 anys, si bé l'últim repunt fa concebre esperances que la situació comence a revertir.

En concret, la situació dels diferents grups ha sigut la següent;

. Pareix que en l'actualitat, l'arrossar no suposa un ambient en què l'agró blau, garseta comuna i esplugabous puguen reproduir-se òptimament. És preocupant la situació del martinet i de l'oroval, mentre que el moret i el gomet continuen la seua tendència ascendent.

-Anàtids; només prolifera l'ànec collverd que enguany ha incrementat els seus efectius nidificants, particularment en els arrossars de la zona nord, mentre que les escasses parelles d'espècies amb majors requeriments es limiten a les zones de reserva (tancats de propietat pública i Racó de l'Olla).

-Ràl·lids; increment de fotja comuna, estesa per l'arrossar, mentre que la resta d'espècies es concentren en zones de reserva.

-Limícoles; Es detecta increment de camallonga, carregada i corriol menut i descens de becs d'alena.

-Làrids; Destaca la baixada de la població de xatrac becllarg i l'increment de la colònia de pagasses de la Mata de Sant Roc. La presència de predadors i falta d'aliment en la plataforma continental han afectat les colònies de cria del Racó.

Com a resum, de les espècies indicadores seleccionades per la SEO, de les 14 espècies avaluades, 8 es troben en un estat de conservació molt roïn, 3 en un estat de conservació roïn i 3 en un estat de conservació moderat, suposant respecte a la valoració de 2.016 una millora de la categoria assignable d'estat de conservació en tres casos (agró blava, corriol menut i camallonga comuna) i un empitjorament en altres tres (oroval, agró roig i fotja vulgar).

A tot açò cal afegir l'inadequat estat de les poblacions de passeriformes palustres indicadores de vegetació palustre abundant i ben estructurada.

Quant a la hivernada, la de 2016/2017 ha sigut típica quant al nombre d'aus aquàtiques en la comunitat valenciana, havent-se comptabilitzat uns 200.000 exemplars, dels que 80.000 són anàtids, altres tants làrids i 20.000 limícoles i els mateixos ardeids. L'Albufera ha acollit com d'habitual el major contingent d'aquestes aus (el 36%); 35.000 gavines, 13.404 anàtids, 8250 agrons, 4140 morets, 4240 flamencs i 5150

limícoles, per citar només els principals grups. Es constata escassa recuperació en els anàtids que segueixen allunyant-se molt dels exemplars habituals fa anys.

CONCLUSIONS

En termes molt generals cal concloure que la situació del llac està millorant lenta però continuadament en els últims cinc anys i a pesar de la gran reducció d'aportacions que ha patit. Aquest fet no és recent, si bé s'està posant ara de manifest al posseir dades efectives de fluxos per les goles del llac i de la resta del parc Natural, d'on es deriva la gran importància de mantindre i incrementar estos sistemes de control. Cal destacar l'important paper que desenvolupen en este sentit els macròfits aquàtics pel que han d'extremar-se les precaucions perquè no siguen afectats per les labors agrícoles i el pas de barques turístiques.

No obstant això, cal indicar que la situació de la resta del medi natural del parc no millora; ni els canals ni els camps d'arròs experimenten millores; la reducció de l'extensió i duració de la inundació i la falta de suport a polítiques que comporten una reducció d'adobaments i fitosanitaris ocasionen que aquests ecosistemes produïsquen menys menjar per a la fauna.

Per fi, cal ressenyar que molt poc s'ha fet aquest últim any per a impedir l'aportació d'aigües residuals al llac; els projectes d'adequació del col·lector oest i d'intercepció d'abocaments d'aigües residuals han estat completament paralitzats.

2.2. ACTUACIONS DE SEGUIMENT DEL MEDI AQUÀTIC

2.2.1 Seguiment de les aigües del llac de l'Albufera

Els guardes d'espais naturals, coordinats per la tècnic especialista en qualitat d'aigües, realitzen un seguiment al llarg de tot l'any, tant en la llacuna de l'Albufera, amb mesuraments de paràmetres hidromorfològics, fisicoquímics i biològics en punts de mostreig, com de séquies en arrossars durant determinades èpoques de l'any. Els paràmetres que es determinen són profunditat del disc Secchi, Oxigen dissolt (mg/l O₂), Conductivitat (µS/cm), Microcistines (µg/l), Fòsfor total (mg/l P), DBO (mg/l O₂), Nitrats (mg/l NO₃), Amoníac no ionitzat (mg/l NH₃), Clorurs (mg/l Cl), Sulfats (mg/l SO₄), Coure dissolt (µg/l Cu) i Mercuri dissolt (µg/l Hg).

En total, es prenen mostres en 40 punts del parc, repartits entre el llac, la marjal, les principals séquies, els punts d'abocament de les depuradores, i en els ullals. La freqüència de presa depèn de la importància del lloc per a determinar l'estat de les aigües del parc, encara que davant una situació d'abocament que pugua causar un dany significatiu al medi es pot augmentar la freqüència de presa. Generalment són mesures mensuals. També es realitza un control quantitatiu de les aportacions hídriques.

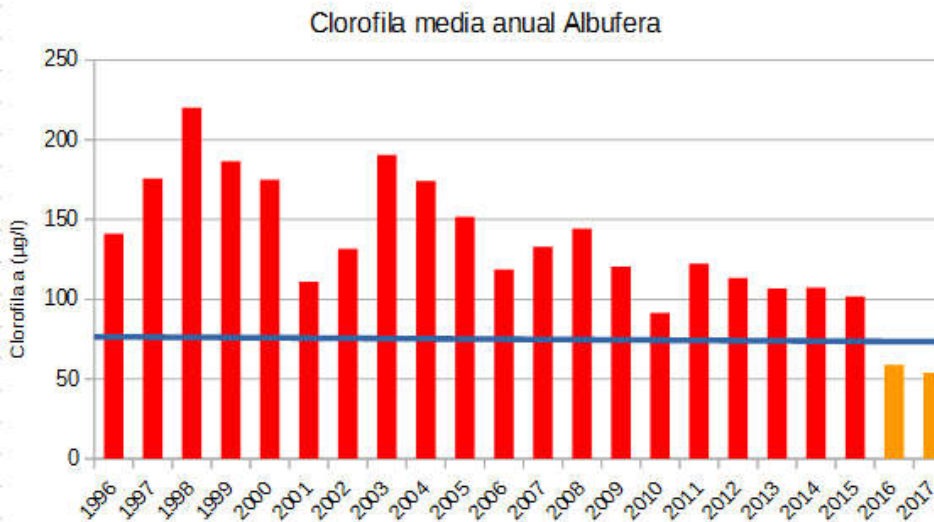
A continuació es resumixen algunes dades obtingudes durant 2017 en el P. N. de l'Albufera (llac i séquies respecte d'alguns dels seus problemes més importants: eutròfia, plaguicides i salinització.

1-EUTROFITZACIÓ

1.1.- Evolució en els últims 20 anys

L'eutrofització és una de les conseqüències dels processos de contaminació orgànica produït per un excés de nutrients en l'aigua, principalment nitrogen i fòsfor. Aquest

augment de nutrients provoca un creixement massiu de fitoplàncton que augmenta la terbolesa de l'aigua impeding el creixement de macròfits, pèrdua de la biodiversitat, etc. Com a paràmetre indicador d'eutrofització s'utilitza fonamentalment la concentració de clorofil·la, però són també indicadors secundaris la matèria en suspensió, el color de l'aigua en el llac i la quantitat de nutrients (P i NO₃⁻) que aporten les séquies.

Variació anual de la concentració de clorofil·la (ug/l) en el llac de l'Albufera

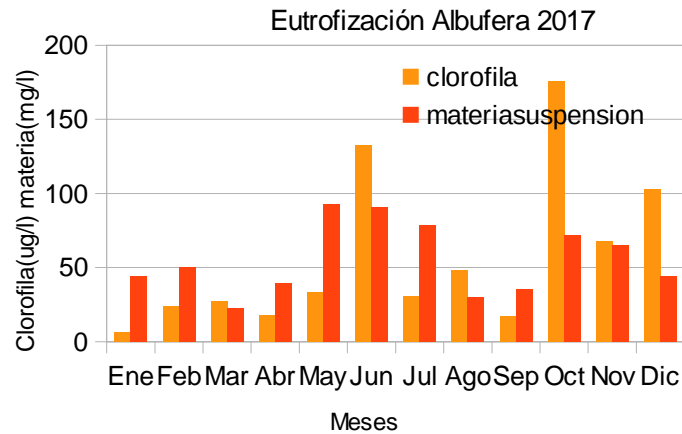
Tabla 1. Clasificación trófica en función de la media anual de clorofila-a. Modificado de OCDE 1982

Categoría trófica	Clorofila -a (µg/l)	
	Media anual	Máxima
Oligotrófico	< 2,5	< 8,0
Mesotrófico	2,5 - 8	8,0 - 25
Eutrófico	25 - 75	25 - 75
Hipertrófico	> 75	> 75

Des del 1996 fins al 2015 el llac de l'Albufera es manté en un estat hipertròfic amb concentracions de clorofil·la entre 100 i 150 µg/l, encara que s'observa una progressiva disminució. No obstant això durant 2016 i 17 s'ha reduït de forma considerable aquestes concentracions passant a ser un mitjà eutròfic amb concentracions pròximes a 50 (µg/l).

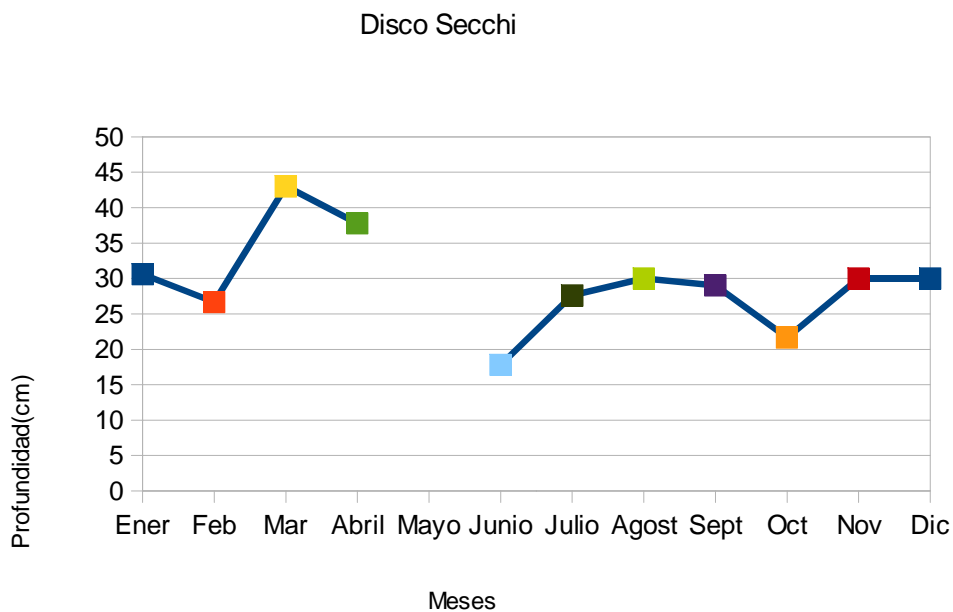
1.2 Cicle anual 2017

La mitjana de la clorofil·la al llarg del 2017 és de 49 µg/l i el de matèria en suspensió de 56 mg/l. Els valors de clorofil·la i matèria en suspensió són mínims en els mesos entre gener i abril i després augmenten dràsticament en els mesos de calor, donant-se dos màxims Al juny amb valors de 133 µg/l i a l'octubre amb valor de 175 µg/l de clorofil·la.

Gràfica 2. Variació mensual de concentracions de clorofil·la i matèria en suspensió. 2017

L'augment de clorofil·les és degut a un augment de les algues. Açò comporta un descens en la transparència, que es pot observar en la gràfica 3.

Gràfica 3. Variació mensual de Disco Secchi en el Llac de l'Albufera. 2017

Observem un descens acusat des del màxim, que es dona en el mes de març amb un valor de 43 cm, i el mínim, que es dona al juny amb un valor de 18. Els valors pugen lleugerament Al Juliol i es mantenen aproximadament constants fins al final de l'any. L'interés radica en què, com la zona fòtica correspon a 2,5 vegades la profunditat del disc Secchi i el llac té una profunditat de 1 m aproximadament, en els mesos amb un valor de disc alts la llum arriba al fons i la vegetació pot proliferar.

Imagen 1. Zona sud Albufera con macrófitos

Imagen 2. Zona norte Albufera con macrófitos

Imagen 3. Disco Secchi Albufera

Els valors de pH no varien a penes durant tot l'any a causa d'un efecte tampó produït per la fotosíntesi del fitoplàncton. Oscil·len entre 8,8 i 8,9 al llarg de l'any. Aquests valors tan elevats corresponen a un ecosistema hipertròfic. Respecte al color del llac, els mesos freds com a gener, el color és més transparent, però a mesura que arriba la primavera es produïx una explosió d'algues que conferix a l'aigua un color verd. A finals d'estiu, aquestes algues i cianobacteris es degraden conferint a l'aigua un color verd més terrós i a finals d'any les aigües es transparenten novament.

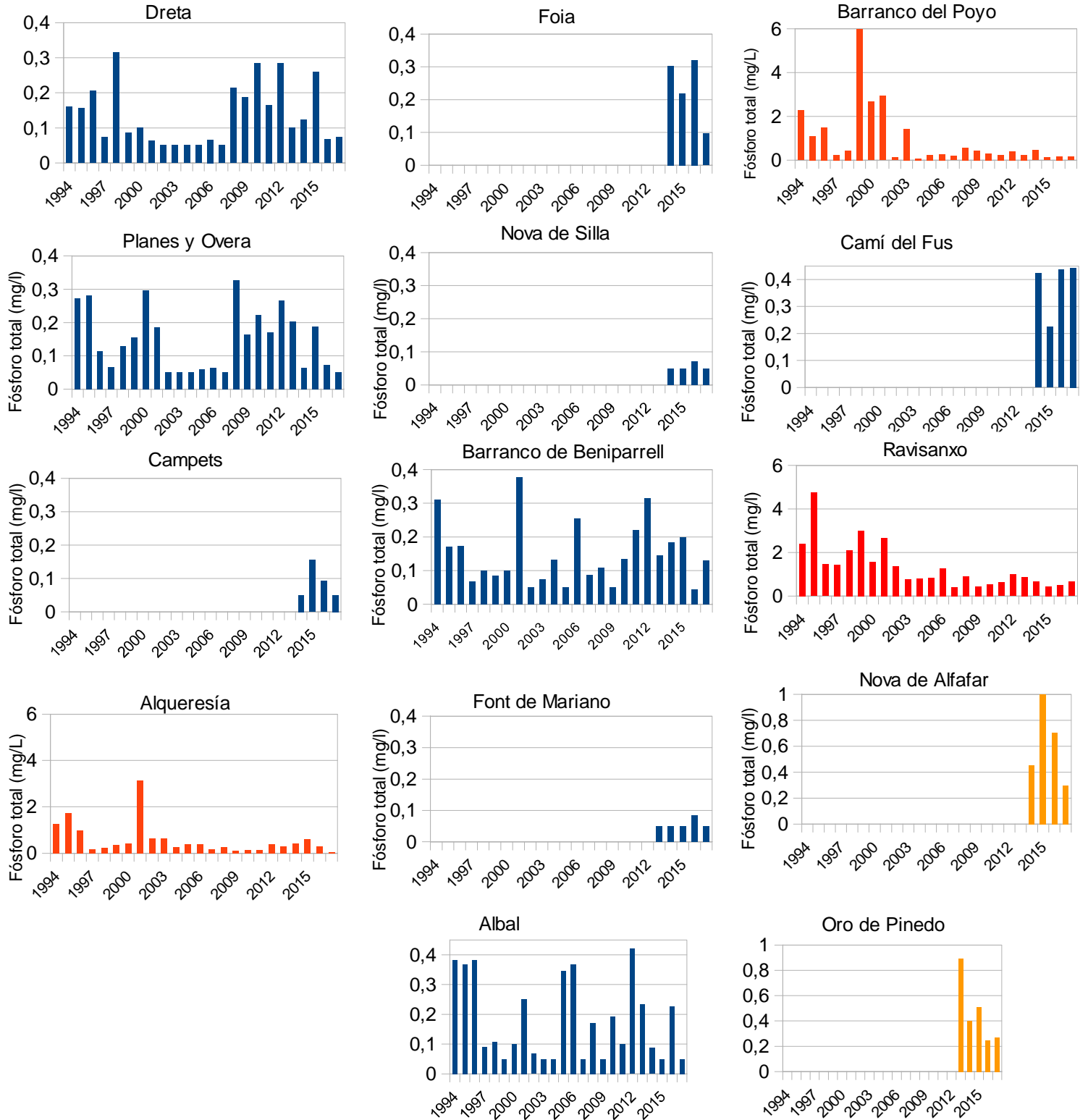
1.3 Aportacions de nutrients

Evolució de les concentracions de fòsfor total en les séquies en els últims 20 anys

SUD

OEST

NORD

Gràfiques 4. Evolució de la concentració de fòsfor en séquies de l'Albufera. El valor correspon a la mitjana anual de la [P] total de mostres quadrimestrals. Ordenades per columnes d'esquerra a dreta: sud, oest i nord. En color blau les séquies menys contaminades i les roges les més contaminades.

-
Sud. Les séquies de Dreta i Rogenca presenten similituds entre elles, amb concentracions entre 0,1 i 0,3 excepte el període entre 2002 i 2007 els valors són inferiors al límit de detecció (<0,1 mg/l). La més contaminada en el Sud era Alqueresia amb concentracions superiors a 1 mg/l que es redueixen després de la posada en marxa de l'EDAR Albufera sud.

-Oest. Nova de Silla i Font de Marià no tenen aportacions d'aigües residuals i ho valors de fòsfor són inferiors al límit de detecció. La més contaminada és el Port de Catarroja també amb un descens continuat.

-Nord Les séquies del Nord té valors de [P] més alts. En les séquies de Barranc del Pedrís, Ravisanxo són les séquies que presenten pics més alts (6 i 5 mg/l respectivament), però han anat disminuint fins valors de 0,5 mg/l aproximadament, per la disminució de la contaminació urbana.. En Or, els nivells descendeixen des de 0,9 mg/l en 2013 fins a 0,2 en els últims anys. Or rep aigües tractades de l'EDAR de Pinedo, la declaració d'Impacte per a la reutilització de les aigües de Pinedo II en el parc obliga a reduir el fòsfor a 0,1 mg/IP (RESOLUCIÓ de 23 de juny de 2006).

Reducció

Acequias	1994-2002 (mg/L) P	% de reducció	2002-2013 (mg/L) P	% de reducció	2013-2017 (mg/L) P	% de reducció total
Dreta	0,13	4	0,13	4	0,12	7
Planes i Overa	0,17	19	0,14	17	0,12	36
Alqueresia	0,98	68	0,31	-7	0,33	61
Beniparrell	0,16	15	0,14	-4	0,14	11
Font de Mariano			0,05	-14	0,06	-14
Albal	0,20	12	0,18	26	0,13	38
Puerto de Catarroja	1,82	63	0,68	31	0,47	94
Barranco del Poyo	1,97	81	0,38	38	0,23	119
Ravisanxo	2,30	64	0,82	24	0,63	88
Oro en Pinedo			0,89	48	0,46	48

Tabla 2.% Reducció de la concentració de fòsforo total en las acequias en los últimos 20 años

En general, les séquies més contaminades són les que han evolucionat més favorablement, açò és degut a l'eliminació d'abocaments puntuals d'aigües residuals actualment arreplegats per depuradores. Els percentatges de reducció més destacables són els de les séquies Alqueresia, Port de Catarroja, Barranc del Pedrís i Ravisanxo, que en els primers 8 anys disminuïxen entre un 60 i un 80%, i el Barranco del Pedrís amb un màxim de 119%. En els últims 4 anys, les séquies d'Alqueresia, Font de Marià i Beniparrell

Sud

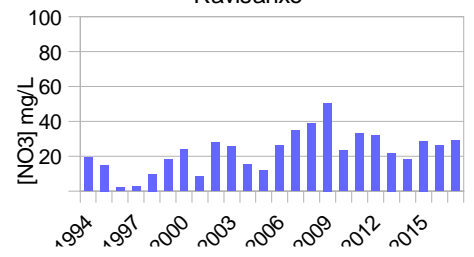
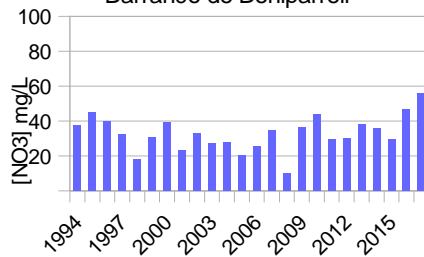
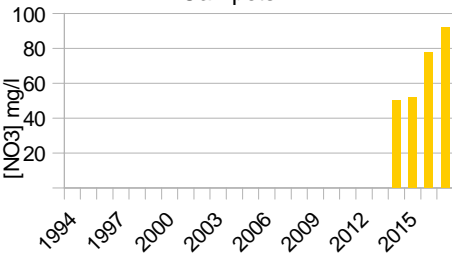
Oest

Nord

Campets

Barranco de Beniparrell

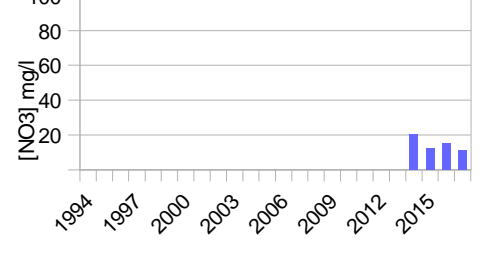
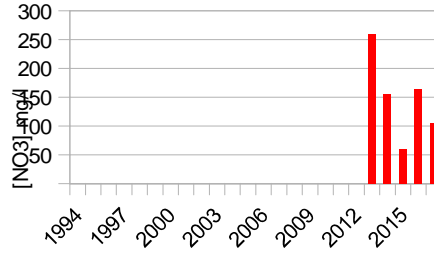
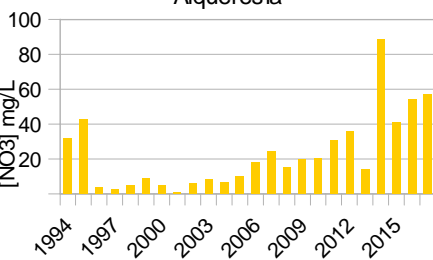
Ravisanxo

Alqueresia

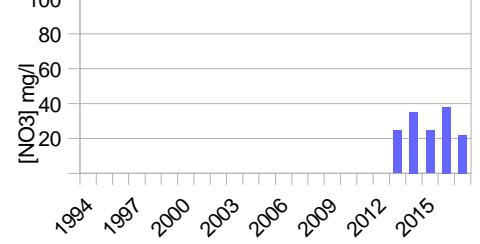
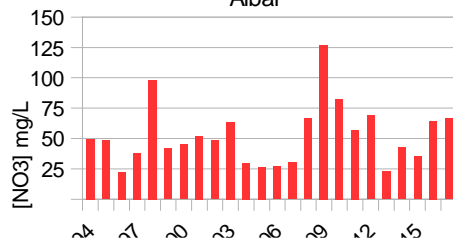
Font de Mariano

Nova de Alfafar

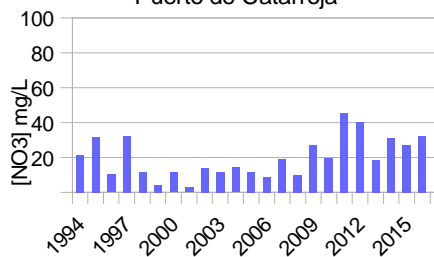

Albal

Oro en Pinedo

Puerto de Catarroja

Gràfiques 5. Evolució De la concentració de nitrats en séquies de l'Albufera. El valor correspon a la mitjana anual de [NO3-] de mostres quadrimestrals. Ordenades per columnes d'esquerra a dreta: sud ,oest i nord. Les gràfiques blaves corresponen als valors de concentració més baixos, no superen el 50 mg/l. Les taronges tenen concentracions mitjanes no superiors a 100mg/l. Finalment les roges, són les que més contaminen ja que tenen valors superiors a 100 mg/l

2- PLAGUICIDES

Llac Albufera (2017)

Plaguicidas Lago Albufera (µg/l)					
Fecha	Tebuconazole	Acetamiprid	Procloraz	Azoxitrina	Suma
12/06/17	0,18-0,2				0,19
11/07/17	0,24-0,3				0,27
07/08/17	0,9	0,1	0,2-0,3		1,25
11/09/17	2-3,2	0,1	0,1	0,6-1,1	3,6

Tabla 5: Concentración en µg/l de plaguicidas en el lago de l'Albufera en el año 2017

Hi ha poques referències en la reglamentació actual de valors màxims admissibles. Per als pesticides detectats en el llac no tenim referència de reglamentació. El Reial Decret 817/2015 contempla CMA per a determinats productes (per exemple Clorpirifos i Atrazines), però no una concentració total de plaguicides.

Les concentracions obtingudes són elevades i augmenten amb el temps, sent especialment elevades al final de la collita de l'arròs, superant els mesos d'agost i setembre 1 µg/l i els 3µg/l respectivament. Açò és degut a la "l'eixugá" de l'aigua durant el cultiu de l'arròs, que torna l'aigua a les séquies i finalment acaba en el llac. Les concentracions més elevades dels productes analitzats corresponen al fungicida Tebuconazole.

Séquies (2017)

Plaguicidas acequias (µg/l) 15/05/2017									
Acequia	Clorpirifos	Primeta-nilo	Diazinon	Terbutometon desetil	Imazalil	Atrazina desetil	Bentazona	Otros	SUMA
Dreta						0,23			0,23
Overa	0,074	0,3						0,12-Tebuconazole	0,374
Campets	0,136				0,1		0,11	0,44-Propanil	0,786
Alqueresia				0,1				0,13-Carbendazima	0,23
Foia	0,027			0,14					0,167
Baranco Beniparrel	0,052	0,188		0,26		0,16		0,22-Ternutilacina desetil	0,88
Font de Mariano	0,031	0,3					0,19	0,58-Tiabendazol	1,101
Albal	0,027	0,087							0,114
Puerto Catarroja	0,03	0,03							0,06
Barranco Poyo		0,054							0,054
Fus	0,074								0,074
Ravisanxo	0,117	0,226	0,055		0,2			0,17-Tiabendazol	0,768
Nova Alfafar	0,3	0,14	0,041				0,82	0,13-2,4D 0,19-Tebuconazole	1,621
Oro Pinedo	0,126	0,175	0,068		0,29			0,17- tiabendazol	0,829
C.M.A*	0,1					2			

Tabla 6: Concentración de plaguicidas en acequias 15/05/2017 *Normas de calidad R. D. 817/2015. CMA= Concentración Máxima Admisible

Sols es va realitzar un mostreig extensiu en séquies, en el mes de maig a l'inici del cultiu de l'arròs.

Les séquies que mes concentració de plaguicides transporten són Nova Alfafar, Font de Marià, Or de Pinedo, Campets i Ravisanxo. Totes sobrepassen els 0,5 µg/l totals. Tres d'estes séquies són del Nord del llac. El valor més elevat detectat correspon a Bentazona, amb 0,82 µg/l, un herbicida selectiu per a l'arròs L'insecticida clorpirifós, en un 36% de les séquies supera el C.M.A (que és de 0,1 µg/l): Campets, Ravisanxo, Nova Alfafar i Or. Respecte del total de plaguicides un 43% de les séquies superen els 0,5 ppb.

Plaguicides acequia Oro de Pinedo (µg/l)							
	Clorpirifos	Tiabenda-zol	Carbendazima	Diuron	Imazalil	Imidaclo-prid	Suma
12/06/17		0,1			0,35	0,12	0,57
11/07/17		0,1	0,1	0,1	0,1	0,16	0,56
07/08/17	0,051		0,1	0,1	0,1	0,1	0,451
11/09/17	0,062	0,3	0,1	0,1	0,5		1,062
C.M.A.*				1,8			

Tabla 7: Concentración de plaguicides en la Acequia Oro de Pinedo diversas fechas del 2017.

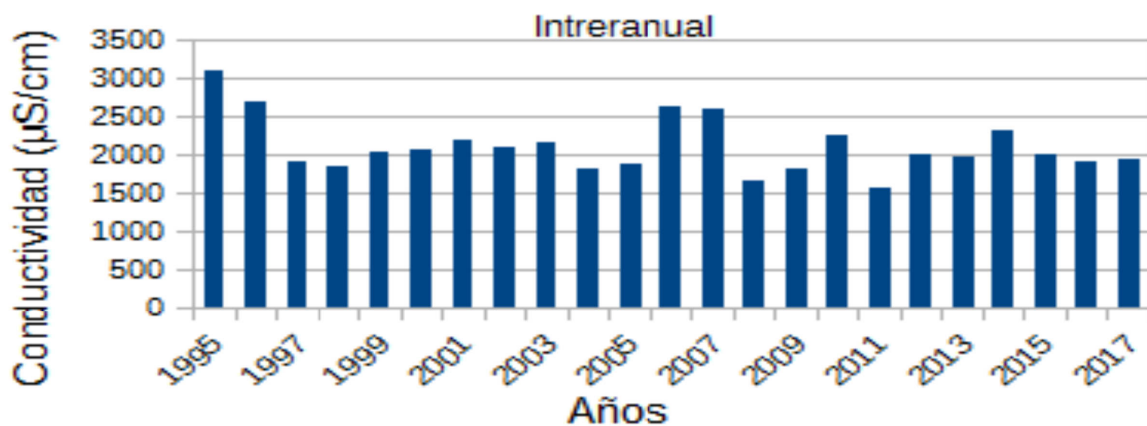
*Normas de calidad según Real Decreto 817/2015. CMA= Concentración Máxima Admisible.

En la séquia de l'or (aigua fonamentalment de Pinedo II) es disposen de més resultats. S'observa un augment progressiu de la concentració de plaguicides respecte al temps per l'augment del seu ús cap a finals d'agost. Açò es deu al fet que en la collita de l'arròs, "l'eixugá" es dona a finals d'agost, on es buida l'aigua del camp i es torna a les séquies. És destacable la concentració total en el mes de setembre, que supera 1 µg/l.

3-SALINITZACIÓ:

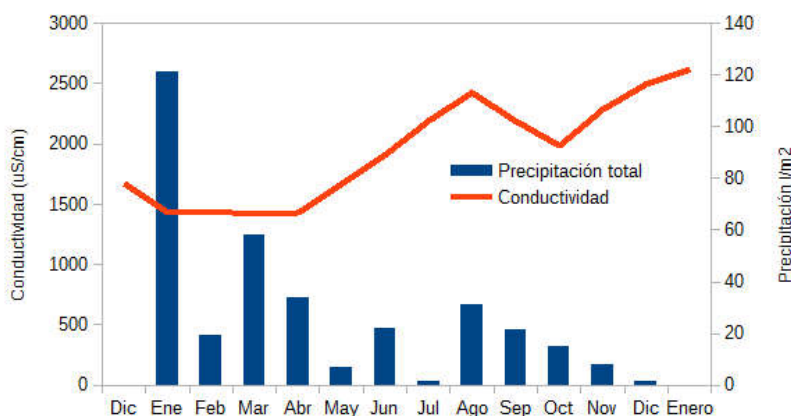
3.1.- Evolució en els últims 20 anys

La conductivitat mitjana anual de l'aigua superficial del llac des de 1995 és en el 50% dels casos és inferior a 2000 $\mu\text{S}/\text{cm}$. El valor màxim aconseguït és de 4548 i el mínim de 1133 $\mu\text{S}/\text{cm}$. Pel que es classificarien com a aigües dolces amb períodes d'aigües més salobres. Excepcionalment un 7% de resultats són majors de 3000 i ocorren en els períodes del 94 - 96 i 05-06. Aquests períodes amb major conductivitat ocorren aproximadament cada 10 anys i corresponen a sequeres importants amb onades de calor i escassetat de pluja.

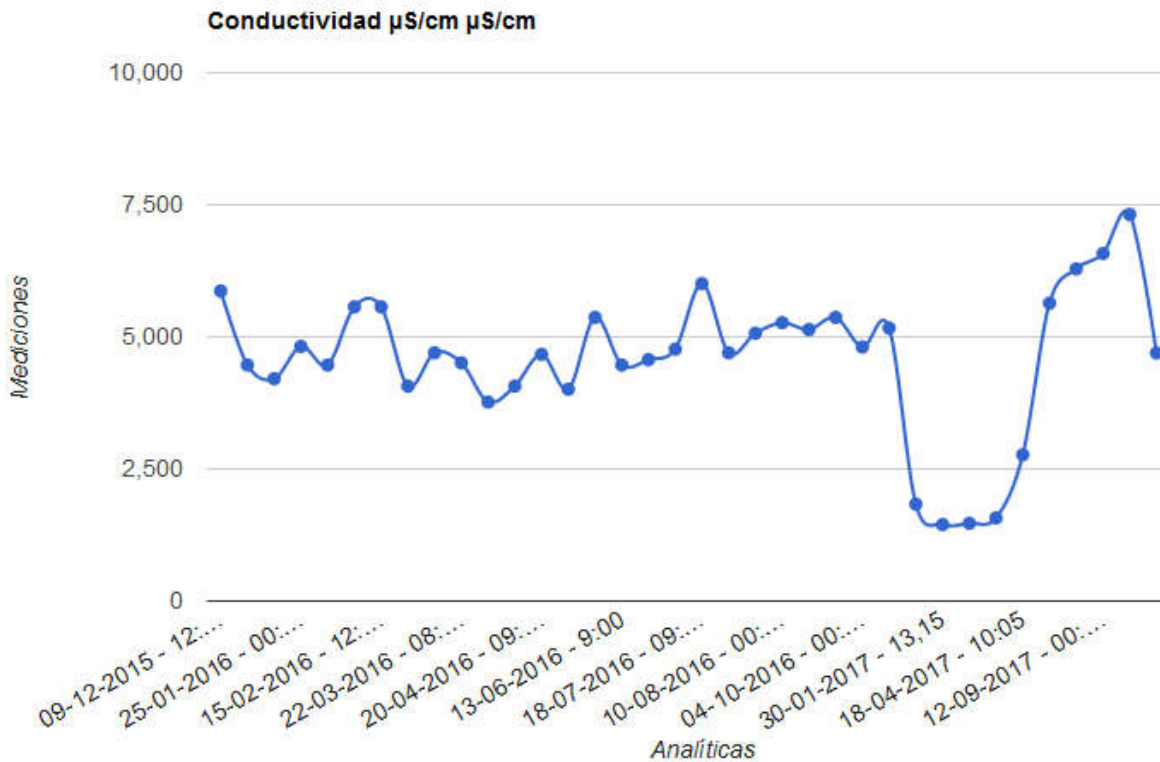
Gràfica 6: Variació interanual de la conductivitat en el llac de l'Albufera en els últims 20 anys

3.2 Cicle anual 2017

Gràfica 7. Variación mensual de la conductividad y precipitaciones (datos IVIA Picassent) en el lago de l'Albufera en el 2017

Durant 2017, els valors van oscil·lar entre 1500 i 2500 amb mínims a principi d'any després de les pluges d'hivern (més de 150 l/m² en 24h en gener). A partir de juny els valors augmenten a causa de, entre altres raons, la calor i evaporació de l'aigua en els mesos càlids, fins a aconseguir un màxim A l'agost amb 2500 µS/cm.

Gràfica 8. Conductivitat en la capa subsuperficial en la Granja de l'Albufera

La conductivitat de la gràfica 8 correspon a la de la capa subsuperficial, aprox 2 metres davall la superfície. La mitjana ronda als 5000 uS/cm havent-hi un descens important en 2017 a causa de les pluges d'hivern.

3. PROGRAMA DE PLANIFICACIÓ I GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ DE LA FLORA, LA FAUNA I ELS HABITATS

3.1. SEGUIMENT DE L'AVIFAUNA NIDIFICANT L'ANY 2017

La Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, a través de l'Oficina de Gestió Tècnica del Parc Natural de l'Albufera, du a terme un seguiment periòdic de la biodiversitat del dit espai protegit, especialment de la comunitat d'aus. De la mateixa manera, es desenvolupen una sèrie d'accions encaminades a millorar el grau de coneixement de les diferents espècies de fauna i flora, així com el desenvolupament d'un programa de restauració d'ambients degradats i/o fràgils, a més de coordinar tot tipus d'actuacions dutes a terme en el seu àmbit d'actuació, algunes d'elles corresponents a diferents Serveis o unitats orgàniques adscrites a la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

Tètol cuanegre

Com cada any, al llarg de 2017 s'ha tractat d'avaluar la població reproductora d'aus aquàtiques en el Parc Natural de l'Albufera. Per a això, s'ha dut a terme un seguiment periòdic de les principals localitats de cria en aquest espai i s'ha procedit a la realització de diferents mostrejos i censos, en col·laboració amb SEO/Bird Life i l'Ajuntament de València.

Els treballs de seguiment contempen valorar els nuclis reproductors de gavines, xatrac i agrons localitzats en el Racó de l'Olla i en les mates i vores de la llacuna, així com l'extensa zona d'arrossars en què també nidifiquen un bon nombre d'aus.

Al llarg del mes de juliol es van ultimar els censos d'aus aquàtiques nidificants i en particular dels nuclis reproductors d'ardeids. De la mateixa manera es va treballar en l'elaboració i compilació del cens global de totes les espècies nidificants. Els resultats del cens referit es presenten en la taula següent:

Família/Espècie	Nombre de parelles
CABUSSOTS	
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	31
<i>Podiceps cristatus</i>	26

ARDEIDS	
<i>Ixobrychus minutus</i>	59
<i>Nycticorax nycticorax</i>	44
<i>Ardeola ralloides</i>	1.113
<i>Bubulcus ibis</i>	203
<i>Egretta alba</i>	0
<i>Egretta garzetta</i>	1.149
<i>Ardea cinerea</i>	442
<i>Ardea purpurea</i>	37

PICATORTS I BECPLANERS	
<i>Plegadis falcinellus</i>	442

ANÀTIDS	
<i>Tadorna tadorna</i>	5
<i>Anas strepera</i>	3
<i>Anas platyrhynchos</i>	3.441
<i>Anas querquedula</i>	1
<i>Anas clypeata</i>	0
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	1
<i>Netta rufina</i>	24
<i>Aythya ferina</i>	20

RÀL·LIDS	
<i>Rallus aquaticus</i>	1
<i>Gallinula chloropus</i>	+
<i>Porphyrio porphyrio</i>	60
<i>Fulica atra</i>	34
<i>Fulica cristata</i>	1

LIMÍCOLES	
<i>Himantopus himantopus</i>	1.069
<i>Recurvirostra avosetta</i>	63
<i>Glareola pratincola</i>	70
<i>Charadrius dubius</i>	54
<i>Charadrius alexandrinus</i>	36

GAVINES I XATRACS	
<i>Larus melanocephalus</i>	13
<i>Larus ridibundus</i>	461
<i>Larus genei</i>	26
<i>Larus audouinii</i>	0
<i>Larus michahellis</i>	1
<i>Sterna nilotica</i>	920
<i>Sterna hirundo</i>	528
<i>Sterna sandvicensis</i>	23
<i>Sterna albifrons</i>	50
<i>Sterna elegans</i> ³	0

RAPINYAIRES	
<i>Circus aeruginosus</i>	1

(+) indica presència, encara que sense quantificar el nombre de parelles reals a causa de la dificultat del seu cens adequat.

Gavines, bectorts i altres aus als arrossars entre El Saler i Pinedo

3.2. SEGUIMENT DE L'AVIFAUNA EN PERÍODE HIVERNAL EN 2017

És el període hivernal el moment en què el Parc Natural de l'Albufera rep un gran nombre d'aus aquàtiques i en el qual queda justificada la importància d'este zona humida en el context europeu. Aquesta situació, en gran manera, es troba condicionada a la disponibilitat d'una extensa superfície d'arrossar que roman inundada durant uns quants mesos i és un dels ambients més explotats per les aus aquàtiques.

Família/Espècie	Nombre de parelles
CABUSSOTS	
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	43
<i>Podiceps cristatus</i>	9
<i>Podiceps nigricollis</i>	78

RÀLIDS	
<i>Porphyrio porphyrio</i>	95
<i>Fulica cristata</i>	0
<i>Fulica atra</i>	43

CORMORANS	
<i>Phalacrocorax carbo</i>	772

ARDEIDS	
<i>Ixobrychus minutus</i>	7
<i>Nycticorax nycticorax</i>	418
<i>Bubulcus ibis</i>	872
<i>Ardeola ralloides</i>	2
<i>Egretta garzetta</i>	5.244
<i>Egretta alba</i>	187
<i>Ardea cinerea</i>	1.520
<i>Ardea purpurea</i>	

PICATORTS I BECPLANERS	
<i>Plegadis falcinellus</i>	4140
<i>Platalea leucorodia</i>	20

FLAMENCS	
<i>Phoenicopiterus roseus</i>	4246

ANÀTIDS	
<i>Anser anser</i>	0
<i>Tadorna tadorna</i>	244
<i>Anas penelope</i>	108
<i>Anas strepera</i>	82
<i>Anas crecca</i>	1.844
<i>Anas platyrhynchos</i>	9.105
<i>Anas acuta</i>	41
<i>Anas querquedula</i>	
<i>Anas clypeata</i>	
<i>Marmaronetta angustirostris</i>	1
<i>Netta rufina</i>	1.705
<i>Aythya ferina</i>	273
<i>Aythya nyroca</i>	2
<i>Aythya fuligula</i>	1
<i>Oxyura leucocephala</i>	0

LIMÍCOLES	
<i>Pluvialis apricaria</i>	223
<i>Vanellus vanellus</i>	4.145
<i>Calidris spp.</i>	281
<i>Philomachus pugnax</i>	273
<i>Limosa limosa</i>	234

GAVINES I XATRACS	
<i>Larus melanocephalus</i>	2
<i>Larus ridibundus</i>	27.827
<i>Larus audouinii</i>	4
<i>Larus fuscus</i>	7.475
<i>Larus michahellis</i>	41

ALTRES	
<i>Botaurus stellaris</i>	1
<i>Ciconia nigra</i>	6
<i>Grus grus</i>	0
<i>Clangula hyemalis</i>	2
<i>Melanitta nigra</i>	33
<i>Melanitta fusca</i>	0

El símbol "+" es referix a presència de l'espècie però amb cens no representatiu

Xatracs beclarg

Censos i prospeccions

Durant 2017 s'ha continuat amb els treballs de prospecció, cens, cartografiat i estudi de la distribució de les espècies de flora aquàtica amenaçada incloses en els llistats valencians d'espècies protegides de flora i fauna (Orde 6/2013).

Taula 1. Cens i prospeccions d'espècies amenaçades en 2017. Zones d'actuació.

Red Natura	Especie	Am*	Paraje	Resultados
LIC L'Albufera	<i>Nymphaea alba</i>	EP	Ullal de la Mula	101 m2
	<i>Nymphaea alba</i>	EP	MRF La Llacuna de Algemesí	222 m2
	<i>Utricularia australis</i>	EP	Mallada Nova del Canyar, El saler	2 m2
	<i>Thalictrum maritimum</i>	VU	Devesa el saler	2381 unidades

*Categoría de protecció: Orde 6/2013: EP (en perill), VU (vulnerable), PNC (protegida no catalogada), VI (vigilada). RD 139/2011:

LESRPE (Llistat Espanyol d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial).

Durant 2017 s'ha continuat amb la prospecció de macròfits dolçaquícules en el llac de l'Albufera de València per a estudiar la seua distribució i estat de conservació. S'han realitzat dos campanyes a la primavera i a la tardor, Este treball s'està realitzant en col·laboració amb l'Oficina Tècnica Devesa-Albufera de l'Ajuntament de València.

En 2017 les espècies localitzades en la prospecció són *Myriophyllum spicatum*, *Ceratophyllum demersum*, *Potamogeton pectinatus*, *Potamogeton nodosus* i *Pires marina*, citada aquesta última per primera vegada el llac de l'Albufera en 2016.

3.3 ACTUACIONS DE GESTIÓ, CONSERVACIÓ I RECUPERACIÓ D'HABITATS

La Conselleria realitza de forma continuada treballs de conservació i recuperació d'hàbitats públics, tant a través de la brigada del parc natural com per mitjà d'actuacions singulars de major entitat que impliquen la contractació de treballs externs de maquinària.

Durant l'any 2017 s'han realitzat els següents;

Treballs de condicionament de l'ullal de Baldoví

Des de l'Oficina de Gestió Tècnica s'ha dirigit, amb càrrec als pressupostos de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, les tasques de condicionament de l'ullal de Baldoví, que és una àrea d'especial valor per la qualitat de les seues aigües i la seua aptitud com a espai de formació i conscienciació mediambiental.

Les tasques han consistit bàsicament en:

- El dragatge de les llacunes al voltant de la surgència d'aigua i de la seua eixida, per a facilitar la circulació d'aigües i donar-li la profunditat original de l'ullal. S'ha cegat un forat en una de les motes de l'ullal, per on escapava l'aigua del mateix.
- Desbrossament de la vegetació en el perímetre i en diverses àrees de l'ullal, que permetrà establir una ruta interpretativa.
- Manteniment de les comportes de regulació del nivell de les aigües de l'ullal.

La duració de les obres ha sigut de 3 setmanes. A les mateixes ha col·laborat la brigada del parc, amb desbrossaments puntuals i la poda de les branques que pogueren dificultar les tasques.

La brigada del parc realitza periòdicament tasques de manteniment de l'ullal de Baldoví, el que inclou la col·locació i reparació de tanques i altre mobiliari urbà.

Canal principal de Baldoví després de les tasques

Gràcies a les obres de dragatge realitzades i de rehabilitació del sistema de les comportes, es pot controlar els nivells de l'aigua de l'ullal, que durant un temps no havia estat possible pel soterrament dels canals d'eixida i l'estat de les comportes.

Comporta d'eixida de l'ullal

Treballs de condicionament del tancat de la Ratlla

Des de l'Oficina de Gestió Tècnica s'ha dirigit, amb càrrec als pressupostos de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, les tasques de condicionament a les parcel·les del tancat de la Ratlla de les quals la Generalitat Valenciana és titular, que és una àrea que té un paper fonamental com a reserva de fauna, especialment durant l'època en què els propietaris dels arrossars dessequen els seus cultius i durant la caça, ja que per a moltes espècies és l'única zona al terme de Silla i Sollana on poden trobar aliment.

Ha consistit bàsicament en un desbrossament selectiu de les parcel·les, amb trituració de la vegetació, i diversos moviments de terra per tal de definir les motes i agilitzar la circulació

Els objectius de l'actuació eren millorar les condicions tròfiques de les parcel·les per a l'acollida d'aus aquàtiques migratòries i nidificants, mitigar els danys provocats per aus aquàtiques en els arrossars annexos a la reserva, condicionar la vegetació natural i millorar les condicions hídriques d'una de les parcel·les necessàries per a aconseguir un hàbitat adequat per a la cria d'aus palustres amenaçades, en especial el boscaler comú (*Locustella luscinioides*) i la xitxarra mostatxada real (*Acrocephalus melanopogon*), i adquirir coneixements aplicables a la gestió de l'herbassar humit i a les espècies de larolimícoles que usen aquest ambient.

Tasques al tancat de la Ratlla

Treballs de condicionament del tancat de Burriel

Des de l'Oficina de Gestió Tècnica es dirigeixen, amb càrrec als pressupostos de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, la reconstrucció de les motes de les parcel·les del tancat de Burriel de les que és titular la Generalitat Valenciana. Aquestes es trobaven en mal estat de conservació.

Es tracta d'un perímetre d'aproximadament 1.300 metres i a més es projecta refer dos motes interiors d'uns 200 ms de longitud total, i reconstruir 1200 metres d'anguileres.

Les actuacions permetran la realització d'accions posteriors de millora de la vegetació aquàtica; les parcel·les estan permanentment plenes d'aigua (60-100 cm) i poden considerar-se parcialment aïllades de l'aigua del llac ja que hi ha vegetació palustre en la zona de connexió amb ell. És una bona zona per a experimentació d'accions de millora de la vegetació de macròfits i de posar en marxa els coneixements adquirits en el maneig dels tancats artificials. S'instal·laran en el tancat gàbies de malla plàstica amb plantació d'espècies de macròfits (*Myriophyllum* i *Potamogeton*). Tot això es realitzarà amb medis propis i per mitjà d'accions de voluntariat ambiental.

Gàbies de malla plàstica

Condicionament de surgències d'aigua i d'àrees d'ús públic

La brigada del parc ha realitzat diverses tasques de poda, tala i retirada de vegetació en diversos ullals de titularitat pública municipal, o de la Generalitat. Els ullals on s'ha treballat són: L'ullal de Baldoví i del Ràfol (terme de Sueca), els ullals de Senillera 1 i 2, l'ullal Gros, i l'ullal de la Mula (terme d'Albalat de la Ribera), i l'ullal del Forner (terme de Sollana).

S'ha treballat en el manteniment de la Llacuna del Samaruc, que és un àrea de reserva de titularitat municipal, per a la conservació d'aquest espai després de les obres realitzades en 2016 per a la reducció de la massa vegetal, que envaïa la superfície aquàtica i dificultava el pas dels visitants i la circulació d'aigua.

També s'han realitzat tasques similars al llarg de l'any al tancat de la Ratlla (terme de Silla), on la Generalitat Valenciana és titular d'algunes parcel·les que s'utilitzen com a reserva de fauna. La presència de fauna protegida, constatada amb els censos realitzats, demostra l'important paper que desenvolupa aquesta reserva, en especial quan als arrossars circumdants s'assequen els cultius.

També han plantat peus de tamarells i salzes a les àrees d'ús públic, obtinguts prèviament amb l'elaboració d'estaquetes i producció de planta al viver del CIEF.

Reparació de passarel·les a l'ullal de Baldoví, terme de Sueca

Tractaments de la vegetació exòtica

El període estival sol coincidir amb un major desenvolupament de diferents espècies invasores, per la qual cosa és important augmentar durant l'hivern i la primavera els esforços dirigits a eradicar aquest tipus d'espècies incloses en el Decret 213/2009, de 20 de novembre, del Consell, pel qual s'aproven mesures per al control d'espècies exòtiques invasores a la Comunitat Valenciana.

S'han realitzat tasques de control en diversos punts de parc, encara que la major part de les tasques es concentren a les àrees costaneres, on es troben la major part dels peus d'espècies vegetals exòtiques, catalogades com a invasores, amb l'excepció de la canya vera (*Arundo donax*).

Les tasques s'han concentrat fonamentalment al terme de Cullera, a les platges del Mareny i del Dosser, a la platja de La Punta (València), i a la franja costanera entre Pinedo i El Saler.

Els volums de planta exòtica invasora extrets han sigut considerablement majors en 2017 respecte a 2016, per l'elevat nombre de voluntaris que han participat en les tasques de control durant eixe any. Cal destacar la participació dels alumnes del centre de reeducació de menors Rei Jaume I, de Picassent, dels treballadors de la Factoria Ford d'Almussafes, i dels alumnes de pràctiques del centre de Romania Liceeul Tehnologic Dursan Hunedoara. Aquests últims han estat coordinats per Acció Ecologista-Agró.

Durant les tasques, també s'ha extret nombrosos peus de pitera (*Agave americana*), i de iuca (*Yucca aloifolia*), especialment prop de les zones urbanitzades.

Els volums extrets durant 2017 són:

Espècie	
Oenothera biennis	12 m3
Carpobrotus edulis	595,5 m3
Ludwigia grandiflora	37,3 m3
Agave americana	1145 peus
Arundo donax	16 m3
Yucca aloifolia	29 peus

Manteniment de punts de mostreig

La brigada del parc ha realitzat regularment el manteniment dels punts on la Generalitat Valenciana pren periòdicament les mostres d'aigua i fangs, a través de la Guarderia del parc natural i dels Agents de Medi Ambient, per tal de monitoritzar l'estat i la quantitat de les aigües de les séquies i ullals, i que proporcionen una idea de l'estat en el qual es troba el sistema hídric del parc.

3.4 ACTUACIONS DE GESTIÓ, CONSERVACIÓ I RECUPERACIÓ D'HABITATS AQUÀTICS

Censos i prospeccions

Durant 2017 el Centre de Conservació d'Espècies Dulciaquícules de la Comunitat Valenciana ha continuat amb els treballs de prospecció, cens, cartografiat i estudi de la distribució de les espècies de flora aquàtica amenaçada incloses en els llistats valencians d'espècies protegides de flora i fauna (Orde 6/2013).

Taula 1. Cens i prospeccions d'espècies amenaçades en 2017. Zones d'actuació.

Xarxa Natura	Especie	Am*	Paraje	Resultados
LIC L'Albufera	<i>Nymphaea alba</i>	EP	Ullal de la Mula	101 m2
	<i>Nymphaea alba</i>	EP	MRF La Llacuna de Algemesí	222 m2
	<i>Utricularia australis</i>	EP	Mallada Nova del Canyar, El saler	2 m2
	<i>Thalictrum maritimum</i>	VU	Devesa el saler	2381 unidades

*Categoría de protecció: Orde 6/2013: EP (en perill), VU (vulnerable), PNC (protegida no catalogada), VI (vigilada). RD 139/2011:

LESRPE (Llistat Espanyol d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial).

Durant 2017 s'ha continuat amb la prospecció de macròfits Dolçacuícules en el llac de l'Albufera de València per a estudiar la seua distribució i estat de conservació. S'han realitzat dos campanyes a la primavera i a la tardor, Este treball s'està realitzant en col·laboració amb l'Oficina Tècnica Devesa-Albufera de l'Ajuntament de València.

En 2017 les espècies localitzades en la prospecció són *Myriophyllum spicatum*, *Ceratophyllum demersum*, *Potamogeton pectinatus*, *Potamogeton nodosus* i *Pires marina*, citada esta última per primera vegada el llac de l'Albufera en 2016.

Producció i Plantació

Durant 2017 i seguint amb les actuacions realitzades en els últims anys, es continua amb els treballs de producció de flora aquàtica autòctona amenaçada i estructural, l'objectiu principal dels quals és la restauració ecològica de les zones humides de la Comunitat Valenciana, que corresponen majoritàriament a zones de la Xarxa Natura 2000.

En el PN de l'Albufera s'han plantat un total 4.343 exemplars que corresponen a 9 espècies de flora aquàtica diferents, com pot veure's en la següent taula.

Taula 2. Plantació Flora aquàtica 2017 en el PN de l'Albufera de València.

ESPECIE	Am	TM	PARAJE	MES	N.º
<i>Iris pseudacorus</i>		Sueca	Ullal del Sants; PN l'Albufera	feb	24
<i>Potamogeton pusillus</i>		Cullera	Dosell Cullera	abril	50
<i>Potamogeton crispus</i>		Cullera	Dosell Cullera	abril	10
<i>Ricciocarpos natans</i>		Sueca	Tancat l'Illa	abril	1000
<i>Ricciocarpos natans</i>		Sollana	Ullal Font de Forner	abril	300
<i>Ricciocarpos natans</i>		Sueca	Tancat de l'Estell	abril	1000
<i>Ceratophyllum demersum</i>		València	Tancat de la Pipa; PN l'Albufera	abril	250
<i>Nymphaea alba</i>	EP	Sollana	Ullal Font de Forner	mayo	5
<i>Iris pseudacorus</i>		Sollana	Tancat de la Coronela i Fainó	julio	1116
<i>Utricularia australis</i>	EP	Cullera	Dosell Cullera	sept	100
<i>Scutellaria galericulata</i>	PNC	Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	sept	40
<i>Scutellaria galericulata</i>	PNC	Sueca	Tancat de l'Illa; PN l'Albufera	sept	10
<i>Iris pseudacorus</i>		Sueca	Ullal de Baldoví	sept	192
<i>Iris pseudacorus</i>		Sueca	Ullal de Baldoví	oct	72
<i>Marsilea quadrifolia</i>	CEEA	Sollana	Tancat de Milia; PN l'Albufera	sept	30
<i>Iris pseudacorus</i>		Sueca	Ullal de Baldoví	dic	144

Seguiment i control de Flora Aquàtica Invasora

A l'any 2016 l'Oficina de Gestió Tècnica va organitzar i dirigir tasques d'adequació i retirada de vegetació exòtica invasora del carrerot de Sueca, amb la contrasctació de maquinària per a l'extracció, i amb la dedicació de la brigada del parc natural.

Taula 3. Flora aquàtica invasora objecte de seguiment en el PN de l'Albufera.

Especies Flora Acuática Invasoras	Origen
<i>Azolla filiculoides</i> (Helecho de agua)	Norte, centro y Sudamérica
<i>Ludwigia grandiflora</i> . (Duraznillo)	Sudamérica

Durant 2017 s'ha realitzat una campanya de prospecció de la població De *filiculoides* present en el parc Natural durant la primavera-estiu. La superfície afectada ha augmentat respecte a 2016. Les població no obstant tendix a estabilitzar-se, en part pel maneig dels cultius que limita la seua expansió i pel control biològic que de forma natural exercix *Stenopelmus rufinasus*, coleòpter predador de l'espècie i que s'ha localitzat en el PN.

A l'estiu de 2015 es detecta un focus de *Ludwigia grandiflora* en el parc Natural de l'Albufera en el Carrerol de Sueca. En 2016 s'inicien els treballs d'eradicació a fi d'evitar el seu creixement i expansió. La planta ocupa una superfície de 6.990 m² amb una cobertura mitjana del 90%. Tenint en compte la localització de la planta es descarta la utilització de mètodes químics. S'empren mètodes d'eliminació directa per mitjà del control mecànic i manual dels focus detectats. En 2017 es produïx un rebrot de la planta afectant 1535 m² que igualment és eradicada per mitjà de mètodes mecànics i manuals. En els treballs d'eradicació han participat l'Ajuntament de València i l'Ajuntament d'El Perelló, junt amb el Servei de Gestió d'Espais Naturals i el Servei de Vida Silvestre de la Conselleria.

Taca de *Ludwigia grandiflora* al carrerot de Sueca

Elaboració de material per al control del carranc blau en el llac de l'Albufera

S'ha elaborat a l'Oficina Tècnica del Parc Natural de l'Albufera més de 40 trampes per a la captura del carranc blau (*Callinectes sapidus*) al llac de l'Albufera, per part de la brigada del parc i els alumnes del centre de reeducació Jaume I.

Les trampes s'han proporcionat als membres de la confraria de pescadors del Palmar, per a què en capturen i retiren de l'ecosistema el nombre més gran possible, i també a un estudiant investigador de la Universitat Politècnica de València, que durant 2017 ha realitza un estudi relacionat amb aquesta espècie.

El carranc blau és una espècie exòtica, detectat parc en 2014. No n'hi ha encara informació precisa sobre els possibles impactes d'aquesta espècie sobre fauna i flora autòctona, encara que el seu caràcter predador sobre mol·luscos i crustacis, aconsella mantenir la vigilància sobre possibles futures captures que pogueren afectar la població de nàiades (petxinots) de l'Albufera.

El que no n'hi ha dubte és que ocasiona danys en les arts de pesca utilitzades en el llac, amb el consegüent perjudici per a l'activitat pesquera tradicional.

Trampa per a carrancs

3.5 ACTUACIONS DE DIFUSIÓ I DE FOMENT DE L'ÚS PÚBLIC DEL PARC

Senyalització del Parc Natural de l'Albufera

La Direcció General de Carreteres, que és l'òrgan responsable de la carretera CV-500, després de diverses reunions i acords amb el personal gestor del parc, ha col·locat diversos senyals a la carretera CV-500 per la qual s'inicia l'entrada al parc des d'aquesta carretera i la direcció per tal d'arribar al centre d'Interpretació del parc.

D'altra banda, l'Ajuntament de Sollana ha dissenyat i senyalitzat una ruta que transcorre pel seu terme i arriba al tancat de Mília.

Observatori al tancat de Mília

Des de l'Oficina de Gestió Tècnica s'han dirigit, amb càrrec als pressupostos de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, les tasques d'instal·lació d'un nou

observatori al tancat de Mília (terme de Sollana), composta amb materials plàstics reciclats i palla d'arròs.

La instal·lació de l'observatori permetrà gaudir del paisatge i l'avifauna, tant del llac com del mateix tancat, sense molèstia a les aus presents. A més, el punt d'instal·lació es coordinarà amb les noves rutes del parc natural, de manera que siga accessible per als que realitzen aquestes rutes, a peu o amb bicicleta. També respon a la carència d'equipaments d'ús públic del parc natural d'observatoris adequats per a l'observació de l'avifauna.

Diversos alcaldes i regidors i la directora del parc,
en la inauguració de la torre del tancat de Mília

4. ALTRES ACTUACIONS DE GESTIÓ, ORGANITZACIÓ I PARTICIPACIÓ D'ÀMBIT TÈCNIC

Decret de règim jurídic del parc

Per desgràcia, el decret de règim jurídic del parc encara no ha sigut aprovat pel Consell. Es tracta d'una tramitació molt complexa. En l'actualitat s'està pendent d'un nou informe de l'Advocacia respecte d'això.

4.1 NOVETATS DE GESTIÓ

Gestió de les comportes i motors de bombeig municipals de les goles de l'Albufera

En 2017 entran en vigor les mesures cautelars per a la regulació del nivell de les aigües del llac, establertes arran de la tramitació de l'ordre de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural per la qual elaborat normativa referent al maneig del maneig d'aquestes instal·lacions, situades a les goles del Pujol, del Perelló i del Perellonet.

Aquest va ser un requeriment de la Fiscalia de l'administració de justícia, segons el qual la Conselleria havia d'intervenir en la gestió i planificació de l'ús de les comportes i sistemes de bombeig que regulen el nivell de les aigües del llac.

4.2 REUNIONS I PARTICIPACIÓ EN REUNIONS I ESDEVENIMENTS D'ÀMBIT TÈCNIC

Reunions amb la Confederació Hidrogràfica del Xúquer

S'han mantingut diverses reunions (unes 10) amb la Confederació Hidrogràfica del Xúquer en relació al manteniment i millora de la qualitat hídrica del parc i a l'elaboració del pla especial de l'Albufera, que preveu el Pla Hidrològic del Xúquer, per al període 2015 –

2021. El parc ha tingut una part molt activa en la determinació dels continguts del pla especial, en la gestió hídrica que aquest planifica, i en la justificació de les necessitats hídriques del parc.

Reunions amb motiu de la gestió de la palla de l'arròs

L'actual gestió de la palla de l'arròs, consistent actualment en la crema de la mateixa una vegada acabada la sega de l'arròs, provoca unes emissions de fums que pot afectar a la salut de les persones de les poblacions properes, i a les vies de comunicació entre les quals es troben les autopistes V-30 i V-31. A més, suposa l'alliberament d'una gran quantitat de gasos d'efecte hivernacle, i no està demostrat que reduïska el deteriorament de les aigües amb què s'inunden els tancats i que acaben retornant a l'Albufera, enfront de altres alternatives.

Per aquest motiu, durant 2017, s'han realitzat diverses reunions organitzades per la Direcció General de Medi Natural i la Secretaria Autonòmica de Medi Ambient, per tal de trobar una alternativa aplicable al parc, i a les quals, a instància dels organitzadors, ha participat i col·laborat en la mesura del possible l'Oficina de Gestió Tècnica del parc.

En octubre de 2017, la secretaria autonòmica de Medi Ambient emet un informe sobre els criteris generals a aplicar per la secretaria autonòmica de Medi Ambient i Canvi Climàtic sobre mesures excepcionals per al control dels problemes fitosanitaris que afecten el cultiu de l'arròs en l'àmbit del parc natural de l'Albufera, als efectes de l'autorització mediambiental prevista en la legislació vigent.

L'objectiu d'aquest informe era regular els cremes de forma que provocaren el menor impacte possible per a les poblacions properes i per al medi natural.

4.3 JUNTA RECTORA

El 14 de febrer de 2017 es va celebrar una reunió ordinària de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Albufera, on s'informa de la situació jurídica del Parc, el Pla d'actuacions

per a 2017, l'estat ecològic del llac i marjal durant el passat any, i s'informa sobre la normativa per al maneig de les comportes i respecte a la gestió de la palla de l'arròs.

El 8 de maig de 2017 es va celebrar una reunió extraordinària de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Albufera, amb l'únic punt d'informar els membres de la Junta sobre l'ordre de regulació de nivells i comunicació amb el mar del llac de l'Albufera.

El 3 d'octubre de 2017 es va celebrar una reunió ordinària de la Junta Rectora del Parc Natural de l'Albufera, on es sotmet a informe el projecte del decret, del Consell, de modificació del decret 71/1993, de 31 del maig, del Govern Valencià, de Règim Jurídic del Parc Natural de l'Albufera, i s'exposen les mesures que es prendran aquest any en matèria del tractament de la palla de l'arròs.

4.4. RECURSOS MATERIAIS PER A LA GESTIÓ

Embarcacions

S'ha finalitzat les reparacions de les 3 barques existents en l'Oficina del Parc, necessàries per al seguiment de l'estat de l'estat ecològic de l'Albufera, la realització de censos, i els treballs de control i inspecció que realitza la guarderia del Parc, amb la col·laboració, en el seu cas, d'altres cossos inspectors.

En una d'elles s'ha instal·lat un motor elèctric a fi de disposar d'un mitjà de transport més sostenible i respectuós amb el medi, i promoure la substitució dels motors de combustió per aquest tipus de sistema.

Instal·lació de motor elèctric

Aclimatació de la sala de juntes

S'ha instal·lat un sistema de calefacció-refrigeració de la sala de juntes de l'oficina de gestió tècnica, per tal de fer suportable la temperatura i grau d'humitat que en estiu i en hivern creava certa incomoditat als assistents de les reunions que es celebren en aquesta.

4.5. ACTUACIONS D'INSPECCIÓ, VIGILÀNCIA, ELABORACIÓ D'ESTUDIS I INFORMES

El Parc Natural de l'Albufera compta amb una guarderia d'espais naturals pròpia. Les seues principals funcions són:

- ◆ Vigilància i denúncia de les infraccions que es produïren respecte al que disposa la normativa de protecció dels espais.
- ◆ Control i supervisió del personal obrer en actuacions o treballs relacionats amb la gestió d'espais.

- ◆ Custòdia dels immobles, instal·lacions i la resta d'elements de propietat pública.
- ◆ Inspecció del compliment en el parc de la legislació vigent en matèria de:
- ◆ Caça i pesca
- ◆ Abocaments amb autorització o sense, líquids o sòlids
- ◆ Afecció a espècies protegides
- ◆ Obres
- ◆ En cas d'infracció, investigació, obtenció de dades del presumpte infractor, origen i naturalesa de l'abocament, etc. Control d'indústries i instal·lacions ramaderes.
- ◆ Vigilància del compliment de la normativa vigent sobre aplicacions d'insecticides, algicides, herbicides, fungicides i desinfectants de llavors en l'àmbit de l'espai protegit.
- ◆ Cerca i si és el cas actuació sobre espècimens d'espècies exòtiques i invasores.
- ◆ Revisió d'obres i activitats autoritzades per la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental. Revisió d'actuacions i investigacions reglades autoritzades pel Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits.
- ◆ Elaboració d'informes per al Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits en relació a tots els camps en què treballen.
- ◆ Vigilància dissuasiva i informació a tot tipus de personal que interactua sobre el parc.

En aquestes tasques compten ocasionalment amb la col·laboració del Seprona, i dels Agents de Medi Ambient de la Conselleria d'Agricultura i Medi Ambient.

La Guarderia realitza les tasques de camp en el seguiment quantitatiu i qualitatiu de les aigües de l'Albufera, pren dades de la gestió hídrica que es fa en els camps de cultiu, i alerta d'aquells factors que poden afectar els valors naturals del parc.

Aquest any han participat en un operatiu especial de vigilància de l'activitat cinegètica, que es va executar durant els dies 25 i 26 de novembre de 2017.

4.6. RESOLUCIÓ D'EXPEDIENTS

D'acord amb la normativa vigent de gestió d'espais naturals protegits, el Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural li correspon l'administració i gestió del Parc Natural de l'Albufera i, entre altres, les seues funcions són la de vigilar el compliment de les reglamentacions del parc i dels seus plans de gestió, informar de les activitats o construccions que afecten l'àmbit territorial del parc i proposar sancions a l'òrgan competent en cada cas, d'acord amb el règim de sancions previst.

En matèria de gestió del parc, l'Oficina de Gestió Tècnica té atribuïdes l'assistència i assessorament tècnic a la Junta Rectora, a les Comissions de la mateixa i al Servei de Gestió d'Espais Naturals Protegits, del qual en forma part.

Es realitzen al llarg de l'any informes, notificacions i autoritzacions sobre activitats i actuacions en el Parc, a més de resoldre contínues consultes, la majoria d'agricultors, propietaris de terrenys, i d'inspecció i denúncia d'actuacions il·legals.

Els informes es poden dividir, segons als àmbits que tracten, en:

ÀMBIT L'INFORME	NOMBRE
Abocament d'aigües depurades	4
Afecció Xarxa Natura 2000	1
Activitats/obres sotmeses a Avaluació d'Impacte Ambiental	7
Activitats/obres diverses, no sotmeses a Avaluació d'Impacte Ambiental	10
Obres en séquies, amb formigó	3
Obres en séquies, amb pedra escullera	1
Actuacions en construccions de titularitat privada, fora del sòl urbà	8
Actuacions en construccions de titularitat privada, fora del sòl urbà	1
Restauració del medi natural (només dunes i platges)	2
Concessió d'exploració d'aigües subterrànies	1
Consultes d'organismes públics (inclou òrgans judicials)	2
Restauració de motes	11
Dragatges en la costa o en el llac	1
Equipaments per a l'activitat cinegètica	2
Ús / recol·lecció d'espècies silvestres	5
Actuacions en àrees de reserva	2
Habilitació i/o instal·lació d'infraestructures públiques	3
Obres menors i enderrocaments en sòl no urbanitzable	2
Obres que requereixen llicència, en sòl no urbanitzable	1
Instruments urbanístics	7
Moviments de terres diferents de les activitats agrícoles ordinàries	2
Procediments sancionadors	2
Restauració o manteniment de pistes, carreteres o accessos	5
Construcció de pistes, carreteres o accessos, o d'elements de construcció que donen servei a aquests	2
Habilitació (manteniment de camins)	2
Reforma o ampliació d'infraestructures agrícoles. Inclou el sistema de reg	1
Restauració del medi natural (excepte platges i dunes)	1
Senyalització d'itineraris per a vianants i ciclistes	1
Tancaments agrícoles	4
Tractaments silvícoles	1
Transmissions de béns immobles	11
TOTAL	106

Les autoritzacions es poden dividir, segons als àmbits de què tracten, en

ÀMBIT L'INFORME	NOMBRE
Autoritzacions relatives a activitats de voluntariat	2
Activitats tradicionals	1
Activitats pedagògiques	3
Activitats esportives	6
Activitats d'investigació	6
TOTAL	18

5. PLANIFICACIÓ PER A LA INTEGRACIÓ DE L'ENTORN SOCIAL DEL PARC NATURAL DE L'ALBUFERA

Les activitats d'ús públic que desenvolupa la Conselleria d'Infraestructures, territori i Medi Ambient en el Parc Natural de l'Albufera són molt diverses. Es disposa d'un conjunt d'instal·lacions i equipaments entre els quals mereix especial menció el Centre d'Interpretació "Racó de l'Olla". Des del dit centre es du a terme programes d'educació ambiental, interpretació del patrimoni, comunicació i divulgació dirigits a integrar a la societat en la conservació i gaudi de l'espai protegit.

5.1. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ I DIVULGACIÓ

La comunicació ambiental és un procés d'interacció social que facilita a la societat la comprensió dels problemes ambientals i les seues interdependències, possibilitant d'aquesta manera que els ciutadans es qüestionen els problemes socioambientals amb vista a la generació d'un pensament crític.

Per a una bona gestió del parc natural es fa necessària la participació de tots els agents socials, per la qual cosa és necessari emprendre accions i comunicació i divulgació eficients i capaços de crear un diàleg social que permeta als gestors del parc la presa de millors decisions.

En el Parc Natural de l'Albufera s'han desenvolupat unes línies d'actuació que aborden els diferents aspectes relacionats amb l'intercanvi d'informació entre els diferents actors implicats en el parc en matèria d'ús públic, per a així poder transmetre als usuaris i visitants els valors de l'espai natural.

D'altra banda, es disposa d'un conjunt d'instal·lacions i equipaments entre els quals es troba el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla. Des del dit centre es duen a terme programes d'Educació Ambiental, Interpretació del Patrimoni, Comunicació i Divulgació dirigits a integrar a la societat en la conservació i gaudi de l'espai protegit.

Durant l'any 2017, un total de 35.134 persones han acudit al Centre d'Interpretació, d'elles 24.410 han sigut visites informades i 10.724 visites concertades, atenent a un total de 264 grups.

S'han realitzat un total de 14 jornades planificades amb 17 activitats amb 312 participants, 9 campanyes divulgatives dins de les quals es van programar 10 activitats amb 421 participants.

5.1.1. Jornades tècniques

Dia de les zones humides

Es va celebrar el 2 de febrer de 2017 el dia de les zones humides, al Centre d'Interpretació del Racó de l'Olla, amb una exposició relativa al lema Ramsar d'enguany ("Zones humides: una protecció natural enfront dels desastres"), i la representació d'un llibre denominat «Trenta anys, trenta mirades», de Vicent Llorens i Bosco Dies, a la qual va participar la Consellera D'agricultura, medi ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

Amb aquest llibre, fruit de les conversacions que els autors han mantingut amb més de trenta persones, s'ha volgut celebrar el 30 aniversari de la declaració de l'entorn com a parc natural.

Al marge d'aquests actes, es realitzen contínuament campanyes de conscienciació des del Racó de l'Olla.

Dins d'aquesta jornada es van realitzar dos activitats emmarcades davall en lema "La festa de la nostra zona humida més emblemàtic".

La primera d'elles va tindre lloc el dia 4 de febrer i es va comptar amb la col·laboració de SEU/Birdlife. Durant aquesta jornada es va realitzar una observació i identificació guiada d'aus en l'observatori de la llacuna d'ús públic de la reserva del Racó de l'Olla i dos xarrades, una sobre "La reducció del risc de desastres per part de les zones humides, cas

particular de l'Albufera” i una altra sobre “Les aus de l'Albufera”. També es va elaborar un gran mural amb la col·laboració dels més xicotets. En aquesta jornada van participar 33 persones.

La segona jornada es va realitzar el diumenge 26 de febrer. L'activitat va consistir en una visita guiada per l'àrea d'ús públic de la reserva del Racó de l'Olla i posterior recorregut amb barca per l'Albufera per a conèixer més de prop els seus valors ambientals i culturals, però sobretot per què aquests ecosistemes redueixen el risc de desastres naturals com són les grans avingudes. En aquesta activitat van participar 15 persones.

Celebració de l'esdeveniment europeu d'estudi del clima

Les 5 al 7 d'abril de 2017 es va celebrar a València el Climateurope Festival, que reuneix als cent millors especialistes d'Europa en canvi climàtic.

La jornada del 6 d'abril es va realitzar a l'Oficina Tècnica del Parc Natural de l'Albufera, i va brindar valuosos coneixements sobre els servicis dels ecosistemes a l'esdeveniment.

L'objectiu principal va ser debatre sobre els avantatges i els desafiaments que enfronten els servicis climàtics en els sectors de l'aigua, els ecosistemes, la producció d'aliments i la seguretat alimentària.

Més de 100 participants de 17 països europeus i Canadà van assistir. Aquest esdeveniment va reunir a la comunitat científica, usuaris i proveïdors de servicis climàtics i organismes de finançament. Es va convidar a diverses empreses d'aigua i aigües residuals, junt amb xicotetes i mitjanes empreses innovadores i noves empreses, que feren visibles els seus arguments comercials en relació amb els servicis climàtics.

Al Festival es varen aplicar diferents formats, des de conversacions tradicionals d'impuls frontal fins a innovadores sessions interactives. Açò els va donar als participants l'oportunitat de compartir la seua experiència i coneixement sobre com els servicis climàtics ja s'ofereixen amb èxit i identificar les necessitats de millora, a fi de fer la provisió de servicis climàtics de manera més eficient.

La jornada va incloure la participació en les conferències de la directora-conservadora del parc Paloma Mateache, així com la de la tècnic d'aigües Maria Sahuquillo. La jornada va finalitzar amb un passeig en barca pel llac, a càrrec de l'Ajuntament de València.

5.1.2. Comunicació

El dia 5 d'octubre, l'espai divulgatiu Agrosfera, programa de televisió espanyola, que fa repàs a l'actualitat d'interés sobre agricultura, pesca, ramaderia i en general el món rural espanyol, va entrevistar a la directora-conservadora, Sra. Paloma Mateache.

5.1.3. Jornades de voluntariat i de divulgació

Voluntariat verd de Cicloplast

El 13 de maig de 2017 es va celebrar una nova edició de l'European Clean-up Day (ECUD), o Jornada de Neteja d'Espais Públics a Europa, l'objectiu de la qual va ser sensibilitzar sobre la quantitat de residus que depositem de forma incontrolada en els espais públics i promoure l'arreglada de tots aquests involucrant a tots els sectors de la població. Ho va organitzar l'entitat Cicloplast, a la reserva del racó de l'Olla i amb la col·laboració dels guies del Centre d'Interpretació, l'entitat Xaloc i la Creu Rotja, i ha comptat amb la presència de Joan Piquer Huerga, director general del Canvi Climàtic i Qualitat Ambiental de la Generalitat Valenciana.

S'ha tractat d'unes jornades de formació i voluntariat verd en espais naturals, comptant amb la participació activa de les empreses de plàstic, els seus treballadors i famílies, entre altres actors.

Durant la jornada, es va instal·lar una carpa per al registre i el posterior repartiment de material de seguretat, es va fer un taller formatiu per a adults, tallers lúdics per a menors.,

formació sobre el reciclatge i els residus, els menors realitzaren dos tallers a càrrec de l'ONG valenciana XALOC.

Es van realitzar les actuacions següents:

- Ruta per la Reserva d'Aus del Racó de l'Olla i ruta botànica de la Devesa.
- Tallers lúdics mediambientals.
- Formació dinàmica sobre reciclatge i prevenció de residus.

En aquesta activitat van participar 94 persones, 60 adults i 34 xiquets.

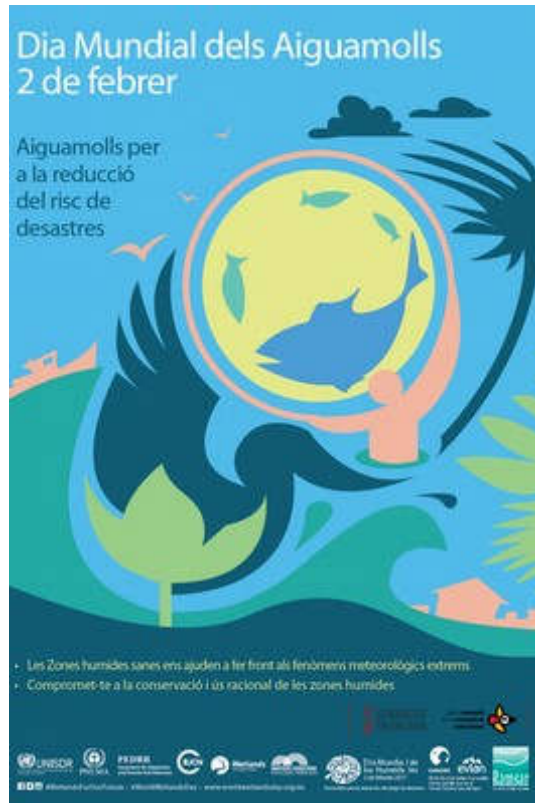
Una vegada concloua la xarrada i els tallers infantils es realitzà una curta visita al centre d'albirament d'aus, es va fer un itinerari de neteja.

Finalment, es va fer una solta d'una tortuga marina.

Dia dels aiguamolls

El 2 de febrer de 2018 es va celebrar el Dia Mundial dels Aiguamolls al parc, coincidint amb la inauguració d'una torre observatori al tancat de Mília (terme de Sollana), composta amb materials plàstics reciclats i palla d'arròs.

Una vegada concloua la xarrada i els tallers infantils es realitzà una curta visita al centre d'albirament d'aus, es va fer un itinerari de neteja.

Activitats amb tortugues

Des del Centre de Conservació d'Espècies Dulciaquícules de la Comunitat Valenciana es realitza un seguiment de poblacions:

A l'ullal Senillera A i B s'ha fet trampeig per mitjà de nanses per a comprovar la presència de tortugues en el paratge i avaluar la seua adequació per a albergar poblacions de les espècies natives. Es van capturar 3 exemplars de tortugues exòtiques (2 en Senillera a i 1 en Senillera B).

Es considera que Senillera A és adequat per a albergar poblacions de tortugues autòctones, mentre que Senillera B precisa d'eliminació de vegetació halòfila per a

aconseguir una major superfície de massa d'aigua lliure. S'ha fet un ràdio-seguiment de 4 exemplars de tortuga europea (*Emys orbicularis*) en Senillera B per a comprovar la seua adaptació al paratge recentment adequat per a albergar aquesta espècie. S'ha realitzat en col·laboració amb el parc, l'Ajuntament d'Albalat de la Ribera i Acció Ecologista-AGRÒ. El seguiment va començar a mitjan octubre i està previst que tinga un any de duració.

Al tancat de Mília s'ha fet un trampeig al llarg de la primavera i estiu per part del personal que gestiona el filtre verd (PAVAGUA AMBIENTAL). S'han capturat un total de 15 exemplars de tortuga europea.

Al tancat de L'Illa s'ha fet un trampeig, pel mateix personal que en el Tancat de Mília, per a recuperar els quatre exemplars de *E. orbicularis* proveïts d'emissor alliberats l'any passat. A més de capturar i retirar l'emissor a les dites tortugues també s'han capturat tres exemplars de tortuga leprosa (*Mauremys leprosa*) sense marcar.

El Centre de Conservació d'Espècies Dulciaqüícoles de la Comunitat Valenciana realitza un seguiment de poblacions, també ha fet alliberaments al tancat de la Pipa (gestionat per A.E. AGRÒ). El 3 de juny de 2017 es va soltar 3 exemplars de tortuga europea en 3 de juny amb motiu del dia mundial del medi ambient i el 15 de setembre de 2017. es va soltar quatre *Emys orbicularis* per part dels voluntaris del "Projecte Emys".

Al Tancat de Mília (gestionat per PAVAGUA AMBIENTAL), el 17 d'octubre de 2017, es va soltar 10 tortugues, junt amb la Fundació Oceanogràfic.

Al Tancat de l'Illa (gestionat per PAVAGUA AMBIENTAL), el 27 de juny de 2017, es va soltar 7 exemplars de tortuga europea.

Solta al tancat de l'Illa. Foto: J.Jiménez

Fires culturals

El diumenge 24 de setembre es va celebrar en el Port de Catarroja la “Festa de la sega de l'arròs de València Denominació d'Origen”, organitzada per la Denominació d'Origen. Amb activitats per a tots els públics com a passejos amb barco, cursos de cuina, una demostració de la sega manual, etc.

En aquesta fira, el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla va muntar un estand informatiu i van participar un total estimat per l'organització de 3.000 persones.

Activitats divulgatives «Embarcat en el Parc Natural de l'Albufera»

Des del “Centre d'Interpretació Racó de l'Olla” s'han exercit activitats divulgatives englobades baix el títol “Embarca't en el Parc Natural de l'Albufera”.

L'any 2017 han participat 733 persones en les diferents campanyes i jornades. A continuació es detallen les jornades realitzades.

Campanya «Dia de l'Arbre»

El 28 de gener, dins de la campanya del Dia de l'arbre, es va realitzar una plantació en diferents punts de la Devesa per a ajudar a millorar la cobertura en zones amb una major pressió d'ús públic d'un dels ecosistemes més destacats el parc natural, el bosc de la Devesa del Saler. Aquesta jornada es desenvolupa en coordinació amb el Servei Devesa Albufera de l'Ajuntament de València i en ella van participar 254 persones.

La brigada va participar també en el Dia de l'arbre que es va celebrar en el terme de Cullera, en el terreny públic del Cabessol, el 15 de febrer, amb voluntaris i alumnes dels centres escolars del poble.

Campanya «Dia mundial de l'aigua»

El dia 22 de març es celebra el Dia mundial de l'aigua, una campanya de l'Organització de les nacions Unides (ONU).

Des del Centre d'Interpretació Racó de l'Olla es va celebrar aquest dia en el Tancat de Mília. Es van realitzar dos jornades, els dies 12 i 26 de març, que van consistir en una visita al Tancat de Mília. En aquestes jornades es varen desplaçar fins al Tancat de Mília navegant des del Racó de l'Olla en un albuferenc i es va visitar el Tancat de Mília gràcies a la col·laboració de l'empresa Pavagua.

En l'activitat del dia 12 van participar 15 persones i en la del dia 26 van participar 26 persones.

Campanya «Dia europeu dels parcs»

La Federació EUROPARC impulsa la celebració del Dia Europeu dels parcs i en l'edició de 2017 el lema va ser “Canvia el clima, canvien els parcs” i el Parc Natural de l'Albufera es va unir a aquesta celebració celebrant el dia 21 de maig un itinerari guiat per la Devesa, donant a conèixer la importància de les zones humides i del bosc mediterrani enfront del canvi climàtic. En aquesta activitat van participar 29 persones.

Campanya «Patrimoni i natura: Un paisatge de possibilitats»

Dins de la Campanya “Patrimoni i Naturalesa: un paisatge de possibilitats” es van realitzar dos activitats.

El dia 24 de setembre, el Centre d'Interpretació va estar present en el Port de Catarroja amb motiu de la celebració de la Festa de la Sega de l'Arròs de València Denominació d'Origen, patrimoni agrícola de l'Albufera. Es va estimar una participació de 3000 persones.

El dia 8 de setembre es va realitzar una jornada en el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla davall el lema: “La nit dels rates-penades en el Racó de l'Olla”.

En aquesta jornada es va comptar amb la col·laboració d'un tècnic de SECEMU, Associació Espanyola per a la Conservació i l'Estudi de les Rates-penades. En aquesta activitat van participar 34 persones.

Campanya «descobreix les aus dels parcs naturals»:

El dia 1 d'octubre es va realitzar una activitat titulada “La travessia” i va consistir en un itinerari guiat per la Devesa d'El Saler, per a donar a conèixer la importància d'aquest bosc mediterrani en la migració de la fauna més destacada del parc. Com a celebració del Dia

Mundial de les Aus, l'activitat es va iniciar en el llac del Pujol, comptant la seua història i evolució fins als nostres dies. Després ens endinsarem en la Devesa, recorrent l'itinerari històric de la gola del Pujol. En aquesta activitat van participar 15 persones.

Jornades de voluntariat amb el centre de reeducació de menors Rei Jaume I

Al llarg de 2017, els alumnes del centre de reeducació de menors Rei Jaume I, dirigits per un monitor, han realitzat entre 2 i 3 jornades mensuals, durant els quals han recolzat a la brigada del parc en tasques diverses, i que han estat principalment el manteniment d'ullals, l'eliminació d'espècies exòtiques, i plantació d'espècies autòctones pròpies de l'ambient palustre.

Jornades de voluntariat per al control d'espècies vegetals exòtiques invasores

Al llarg de 2017 s'han celebrat diverses jornades de voluntariat, que han comptat amb el suport de la brigada del parc. Destaquen:

- Les jornades amb els alumnes del centre de reeducació de menors Rei Jaume I, que han sigut 2-3 per mes.

Les jornades amb els treballadors de la Factoria Ford d'Almussafes, el 26 de maig, 20 d'octubre, 18 de desembre de 2017

Les jornades amb els alumnes de pràctiques del centre de Romania Liceeul Tehnologic Dursan Hunedoara coordinades per Acció Ecologista-Agrò, que han sigut el 16 i 20 de novembre de 2017. També han treballat el 22 i 29 de novembre a l'ullal del Forner.

Altres jornades

Altres jornades, organitzades pel Centre d'Interpretació, varen ser:

Nom de la jornada	Descripció	Dates	Assistència
DEL XÚQUER A L'ALBUFERA	recorregut entre la presa d'aigua de la Comunitat de Regants de Sueca i gola del Pujol	15 de gener	20
EN PASQUA REDESCOBREIX EL RACÓ DE L'OLLA	visites guiades per la zona d'ús públic de la Reserva del Racó de l'Olla	5, 16, 22 i 23 d'abril	76
VISITA AL CENTRE D'INVESTIGACIÓ PISCÍCOLA DEL PALMAR I PASSEIG AMB BARCA	visita al Centre d'Investigació Piscícola del Palmar (C.I.P) per a conèixer l'important treball que es realitza en aquestes instal·lacions.	11 de juny,	18
GAUDEIX DE LA NIDIFICACIÓ EN LA RESERVA DEL RACÓ DE L'OLLA	visita guiada, per la zona d'ús públic de la reserva del Racó de l'Olla	25 de juny	2
GAUDEIX DE LA VELA LLATINA EN L'ALBUFERA	Trajecte en albuferenc i testimoni d'exhibició de Vela Llatina.	8 de juliol,	41
LA DEVESA A LA FRESCA	itinerari guiat	19 de juliol	17
EL REBOST DE L'ALBUFERA	itinerari guiat pels arrossars de Sueca	30 de juliol	17
EL PALMAR, TRADICIÓ I CULTURA A LA LLUM DE LA LLUNA	eixida amb barca. Recorregut als carrers d'El Palmar	31 d'agost	25
CENTRE DE RECUPERACIÓ DE FAUNA	Conèixer la labor que es realitza en el Centre de Recuperació de Fauna	22 d'octubre	21

LA PESCA, LA CULTURA D'UN POBLE	visita guiada a la Confraria de la Comunitat de Pescadors d'El Palmar	4 de novembre	26
UN EMBALATGE REUTILITZAT = UN RESIDU EVITAT!	construcció de menjadors per a les aus	12 de novembre	32
LES PLOMES De l'HIVERN	itinerari guiat i interpretatiu del patrimoni natural de la reserva del Racó de l'Olla.	3 de desembre	17
EL VALOR DEL BOSC MEDITERRANI, DESCOBRIX ALS SEUS PROTAGONISTES			

Durant l'any 2017 el Centre d'Interpretació Racó de l'Olla ha participat en els següents esdeveniments organitzats per diferents entitats.

CURS D'IDENTIFICACIÓ D'AUS AQUÀTIQUES, organitzat per SEO Birdlife el dia 11 de març.

DIA DE LA DEHESA-ALBUFERA, organitzat pel servici Devesa-Albufera, de l'Ajuntament de València el dia 3 de juny.

l'ALBUFERA DELS AUS, organitzat Acció Ecologista-Agró, SEU/Birdlife, Fundació Assut i SVO Societat Valenciana d'Ornitologia, amb la col·laboració, entre altres, del Parc Natural de l'Albufera, els dies 6, 7 i 8 d'octubre.

5.1.3. Pàgina web

La web de parcs naturals (www.parquesnaturales.gva.es) s'ha continuat actualitzant l'any 2017, oferint més informació sobre els diferents recursos i materials relacionats amb el parc natural. Durant l'any 2017 un total de 37.059 usuaris han consultat la pàgina web del Parc Natural de l'Albufera.

5.1.4. Activitats formatives

Al llarg de 2017 un alumne va desenvolupar part de la seua activitat formativa en el Parc Natural de l'Albufera. Aquest alumne, procedent de l'IES El Saler, ha col·laborat amb el personal del parc durant 4 mesos, i ha realitzat un treball on s'analitza l'evolució de la pesca tradicional a l'Albufera des dels anys 60. En la seua elaboració ha estat imprescindible la col·laboració de la Confraria de Pescadors de El Palmar, que ha proporcionat dades i un espai on l'estudiant ha realitzat part de les seues pràctiques.

5.1.5. Participació

Des de l'Oficina Tècnica també s'ha participat en un projecte d'investigació de les poblacions de carranc blau (*Callinectes sapidus*), dirigit per la Universitat Politècnica de València.

La Guarderia del parc ha col·laborat ajudant en les captures i mostres d'exemplars, amb diversos tipus de trapes, dins l'àmbit del parc natural.

5.1.6. Material divulgatiu

Elaboració d'una mini-guia d'aus aquàtiques del Parc Natural de l'Albufera

Des de l'Oficina de Gestió Tècnica s'ha dirigit, amb càrrec als pressupostos de la Direcció General de Medi Natural i Avaluació Ambiental, l'elaboració d'una mini-guia d'aus aquàtiques del Parc Natural de l'Albufera, amb continguts sobre l'Albufera com a espai Xarxa Natura 2000, ús de la guia i comportament ètic de l'observador d'aus, les aus de l'Albufera -100 espècies-, on i quan observar aus en l'Albufera, punts d'informació del parc natural, llistat d'espècies i check-list, etc. Es preveu publicar-la en 2018.

Cartelleria

Durant l'any 2016 es va commemorar el 30 aniversari de la declaració de parc Natural i al llarg de 2017 es va desenvolupar aquesta campanya que va consistir en la recopilació de fotos en blanc i negre del parc Natural de l'Albufera, tant antigues com actuals, de paisatges, flora, fauna, activitats tradicionals, etc., per a l'edició del calendari 2018, on s'inclou la selecció de 20 fotos representatives.

En aquesta campanya hi ha hagut un total de 19 participants amb 42 fotografies presentades. Amb les fotos seleccionades s'ha elaborat el calendari de 2018.

Amb el material seleccionat, s'ha editat un pòster-calendari per a l'any 2018 amb fotos dels millors ambients i escenes de les tasques tradicionals del parc, i del qual s'han fet 500 còpies per a la seua difusió.

Seguint amb la temàtica de la campanya anterior, recopilació de fotografies per a l'edició de calendaris, es va desenvolupar aquesta proposta però de manera estacional,

és a dir, es van recopilar fotos en color, de les quatre estacions de l'any per a l'edició de calendaris de butxaca. De cada estació es van seleccionar les millors fotografies per a la col·lecció anual, editant-se 10 models diferents.

En aquesta campanya hi ha hagut un total de 12 participants amb 21 fotografies presentades. En total s'han editat 1000 còpies per a la seua difusió.

Pòster-calendari

Mini-calendaris

S'ha editat també un panell sobre zones humides, dos roll-up sobre aquestes, i un roll-up sobre l'Albufera, que s'utilitzen a les reunions i jornades i activitats de divulgació i educació ambiental.

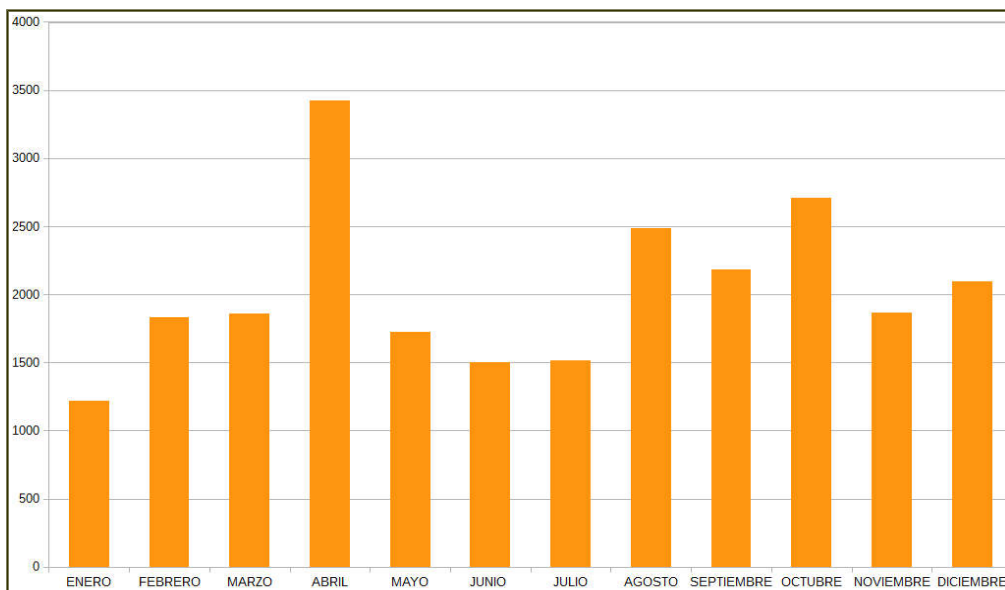

5.2. PROGRAMA D'ATENCIÓ AL VISITANT

A continuació es presenten els resultats obtinguts durant l'any 2017 quant a afluència de visitants es refereix. És important destacar que la totalitat d'aquesta xifra correspon als visitants del "Centre d'Interpretació Racó de l'Olla", no tenint-se en compte l'afluència de visites en itineraris, àrees de descans i altres llocs d'interès de l'espai protegit que són difícils de comptabilitzar. Cal tindre en compte, per tant, que a causa de les característiques particulars del parc natural quant a la seua extensió i accessibilitat de

refereix, el nombre de visitants és molt superior al registrat pel personal del Centre d'Interpretació.

Durant l'any 2017, un total de 24.410 persones han acudit al Centre d'Interpretació Racó de l'Olla per a demanar informació sobre el parc natural, com a passejos amb barca, observatoris d'aus, itineraris a peu i/o bicicleta, llocs d'interés, etc. A continuació es detallen les visites informades rebudes per mesos l'any 2017:

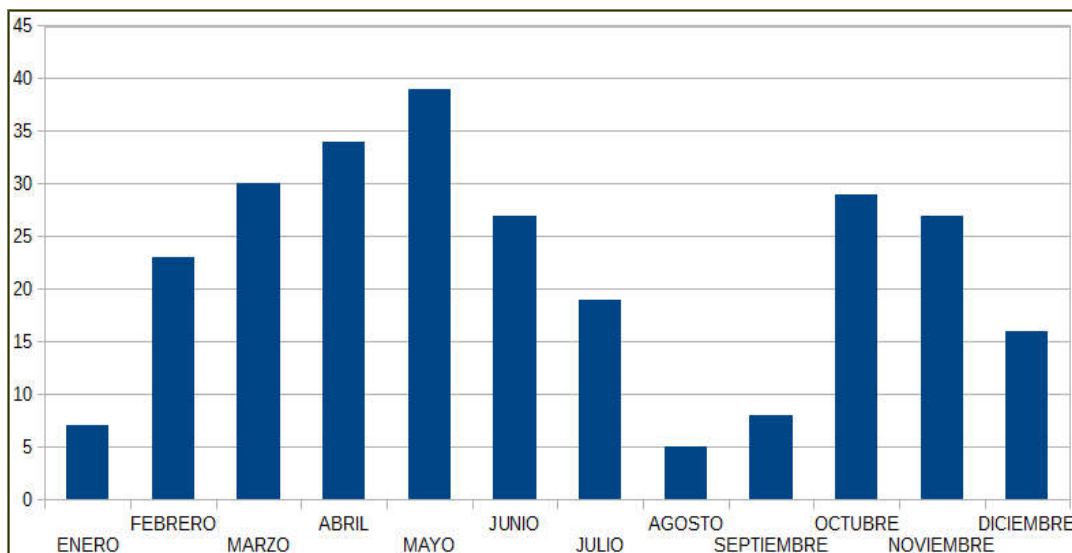
5.3 PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL I INTERPRETACIÓ DEL PATRIMONI

Des del "Centre d'Interpretació Racó de l'Olla", s'han desenvolupat una sèrie de programes de participació de la població entre els quals es troba el Programa d'Interpretació del Patrimoni i Educació Ambiental. Dins d'aquest Programa, la línia de treball, denominada "Coneixent el Parc Natural de l'Albufera", va dirigida principalment a la recepció de grups escolars, associacions, etc. en el Centre d'Interpretació per a la realització d'una visita guiada a les seues instal·lacions.

Durant l'any 2017 s'ha atés a un total de 10.724 persones corresponents a 264 grups concertats.

Durant la visita al Centre d'Interpretació, els participants han pogut visitar l'exposició sobre la Reserva del Racó de l'Olla i el Parc Natural de l'Albufera, gaudeix d'una panoràmica des de la Torre-mirador, i contemplar i identificar, segons l'època de l'any, gran varietat d'aus des dels observatoris situats en la zona visitable de la reserva.

Amb l'objecte de connectar al visitant amb els significats i interrelacions existents en el Parc Natural de l'Albufera, al llarg de 2017 s'ha continuat la campanya desenvolupada durant els últims anys per a centres educatius, així com per a un altre tipus de col·lectius. La gràfica següent mostra l'evolució dels grups concertats per mesos:

5.4 MARCA PARCS NATURALS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Forma part de l'essència de la marca, l'estimulació de l'activitat econòmica de l'àrea d'influència dels parcs, aprofitant l'oportunitat de les activitats connexes i complementàries, i tractant de generar sinergies entre les dites activitats: produccions primàries, productes agrícoles i ramaders, productes artesans, servicis d'allotjament i restauració, turisme actiu, educació ambiental i interpretació del patrimoni.

Actualment 17 empreses tenen la certificació Marca parcs Naturals de la Comunitat Valenciana en el Parc Natural de l'Albufera.

EMPRESA	PRODUCTE	FAMÍLIA
Cooperativa Agrícola Unió Protectora de El Perelló	Verdures orientals i hortalisses de fruit	Producte natural
Dacsa	Arròs	Producte natural
Arroces E. Lozano	Arròs	Producte natural
NM Arroços de Qualitat	Arròs	Producte natural
Arroces J. Montoros S.L	Arròs	Producte natural
Arroces Antonio Tomás S.L	Arròs	Producte natural
Albufera Parc	Educació Ambiental i Interpretació del Patrimoni	Turisme de naturalesa
Mareny Plant	Plantes hortícoles	Producte natural
Visit Albufera	Turisme actiu i Educació Ambiental	Turisme de naturalesa
Arroz Tartana	Arròs	Producte natural
Comunidad de pescadores de El Palmar	Anguila, llisa, llobarro i carpa	Producte natural
Arroz de Lucía	Arròs	Producte natural
Restaurante Planta Azul	Restauració	Turisme de naturalesa
Arroz La Campana	Arròs	Producte natural
José Vicente Clausi Tormos	Passejos amb barca	Turisme de naturalesa
Restaurante REK	Restauració	Turisme de naturalesa

El 28 d'octubre es va celebrar la VI Mostra Marca parcs Naturals en el Mercat de Colom de València que té per objecte donar a conèixer i adquirir productes dels parcs naturals de la Comunitat Valenciana.